

**ELINKEINOELÄMÄN
TUTKIMUSLAITOS**



VUOSIKERTOMUS 2017

Sisältö

3	Toimitusjohtajan katsaus
4	Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017
4	Carl Haglund hallituksen puheenjohtajaksi
4	2017 – laadukasta ja relevanttia taloustutkimusta
8	Ennusteet ovat tärkeä osa Etlan tutkimustoimintaa
9	EUROFRAME: Euroalueen talous kohtalaisella kasvu-uralla, poliittiset riskit varjostavat
10	Suomi – globalisaation voittaja
11	Tutkimuslaitosten medianäkyvyys vuonna 2017
12	Sosiaalinen media uutena aluevaltauksena: Etla Twitterissä ja videolla
12	Talous ja hallinto
14	Liitteet
14	1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus
15	2 Henkilöstö
16	3 Etlan sarjoissa ilmestyneet julkaisut
18	4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin Etlan sarjoissa
20	5 Seminaareja Etlassa
22	6 Esitelmiä ja alustuksia
31	7 Asiantuntijatehtävät, lausunnot, kuulemiset
35	8 Tuloslaskelma ja tase

Toimitusjohtajan katsaus

Vuodesta 2017 muodostui käännekohta Suomen taloudessa. Edellisvuonna alkanut kasvu kiihtyi, ja loppuvuodesta myös työllisyys alkoi lisääntyä selvästi. Samalla julkisen talouden tasapaino kohentui odotettua nopeammin. Talouskehityksen paraminen perustui viennin ja investointien selvästi nopeutuneeseen kasvuun.

Kasvun vauhdittuminen yllätti kaikki ennustajat, myös Etlan. Teimme tämän vuoksi tavanomaista huolellisemman ennustevirheanalyysin. Pääsyy kasvun aliarviointiin oli vientimarkkinoiden odotettua ripeämpi kasvu, mutta myös vientimenestystä ja talouden sisäistä dynamiikkaa aliarvioitiin.

Kansainvälisen talouden kehitys on ollut erittäin vahvaa. Suomen kannalta erityisen tärkeää on Euroopan hyvä veto. Myös lähitulevaisuus näyttää verraten hyvältä. Sen sijaan jo keskipitkällä aikajänteellä on olemassa selviä riskejä. Mm. korkojen normalisoituminen, huono brexit-ratkaisu ja presidentti Trumpin protektionistinen kauppapolitiikka voivat heikentää Euroopan kasvua.

Suomen hallituksen vaalikauden talouspoliittisten tavoitteiden voi olettaa toteutuvan varsin hyvin. Ennustemme mukaan työllisyysaste nousee likimain 72 prosenttiin vuonna 2019 ja julkisen velan kasvu pysähtyy. Myös sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisessa on päästy monien kompurointien jälkeen eteenpäin. Uudistuksen toteutuminen ei kuitenkaan vielä ole täysin varmaa, ja vaikutuksiin liittyy suurta epävarmuutta.

Talouden suurin välitön haaste on estää työvoimapullonkaulojen muodostuminen kasvun jarruksi. Avoimien työpaikkojen täyttäminen on vaikeutunut. Työpaikkojen rakenne muuttuu nopeasti sekä teknologian kehityksen että kilpailun ajamana. Hyvä sopeutuminen tähän edellyttää suurta joustavuutta työmarkkinoilta, koulutusjärjestelmän kykyä luoda uusia valmiuksia sekä työllistymiseen kannustavaa sosiaaliturva- ja verojärjestelmää. Suomella on parannettavaa kaikilla näillä alueilla.

Etlan tutkimuksissa tarkasteltiin kuluneena vuonna mm. investointien vähentymisen syitä, yritysten tuottavuuskehityksen eriytymistä, teollisuus-

den rakennemuutoksen etenemistä tuotelinjasolla, teollisuuden johtamiskäytäntöjen laatua muihin maihin verrattuna, yritysten kasvuun vaikuttavia politiikkatoimia, työpankkitoiminnan vaikuttavuutta ja EU:n finanssipolitiikan sääntöjä. Etla julkaisi myös kuvaukset Suomen talouskehityksestä globalisaation eri vaiheissa sekä Suomen ja Kiinan taloussuhteista.

Talouspolitiikkakeskusteluun Etla osallistui monin eri tavoin. Vuoden alussa julkaistiin jo perinteeksi muodostunut kattava arviointi talouspolitiikan tarpeista hallituskauden puolivälissä ”Muistioita hallitukselle”. Etlan avaus lukukausimaksuista yliopistojen rahoituslähteenä nosti aiheen uudella tavalla keskustelun kohteeksi. Etlan tutkijat olivat laajasti kuultavina eri tahoilla, kuten eduskunnan valiokunnissa. Esillä olivat mm. digitaaliteknologian kehitys, työmarkkinoiden murros, koulutuspolitiikka sekä sote-uudistus. Elokuussa Etla järjesti korkeatasoisen globalisaatioseminaarin, jonka pääpuhujana oli alan johtava tutkija, professori Richard Baldwin.

Vuoden lopulla Etlan hallinnossa tapahtui merkittävä muutos. Hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2005 toiminut Jorma Ollila jätti paikkansa. Hänen roolinsa Etlan toiminnan turvaamisessa ja kehittämisessä on ollut erittäin tärkeä. Ollila ansaitseekin suurkiitoksen pitkäjänteisestä ja johdonmukaisesta työstään Etlan hyväksi. Samalla haluan kiittää myös kaikkia rahoittajiamme ja yhteistyökumppaneitamme lukusissa tutkimushankkeissa sekä ennen kaikkea Etlan henkilöstöä. Työtä on tehty jälleen suurella intohimolla ja menestyksellä.

Vesa Vihriälä
toimitusjohtaja



Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

CARL HAGLUND HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAKSI Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin joulukuussa 2017 energiayhtiö Sunshine Kaidin varatoimitusjohtaja **Carl Haglund**, 38. **Jorma Ollila**, 67, jätti tehtävänsä johdettuaan Etlan (ja EVAn) hallituksia yli 12 vuoden ajan.

Haglund valittiin samalla myös Elinkeinoelämän valtuuskunnan EVAn hallituksen puheenjohtajaksi.



Carl Haglund

Hän kertoi ottavansa tehtävät vastaan motivoituneena.

– Etlalla ja EVA:lla on merkittävä yhteiskunnallinen rooli. Laadukkaalla taloudellisella ja analyysillä luodaan pohjaa yhteiskunnalliselle

keskustelulle. Hyvinvointiyhteiskunnan kehittämisen edellyttää syvällistä ymmärrystä talouden rakenteista ja kehityksestä. Tässä Etla ja EVA ovat keskeisiä toimijoita ja on ilo tulla mukaan tähän toimintaan, Haglund sanoi valintansa jälkeen.

Haglund toimii myös Kaidin Suomen tytäryhtiön toimitusjohtajana sekä muun muassa eQ Oyj:n, Paf Groupin ja 9Lives Oy:n hallituksessa, lisäksi hän on Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin hallituksen jäsen. Aiemmin Haglund on toiminut politiikassa mm. RKP:n puheenjohtajana (2012–2016), puolustusministerinä (2012–2015) sekä Euroopan parlamentin jäsenenä (2009–2012). Koulutukseltaan hän on kauppatieteiden maisteri.

Etlan ja EVAn kannatusyhdistykset päättivät torstaina 14.12.2017 vahvistaa myös jäsenpohjaansa ja valita samalla kannatusyhdistysten hallituksiin uusia nimiä. Etlan ja EVAn jäsenpohja laajeni, kun nykyisten TT-säätiön ja Elinkeinoelämän keskuslii-

ton lisäksi myös Finanssiala ry., Kaupan Liitto sekä Teknologiateollisuus ry. liittyivät jäseniksi.

Etlan/EVAn kannatusyhdistysten hallituksissa valittiin jatkamaan **Timo Ahopelto**, **Bengt Holmström**, **Satu Huber**, **Kari Jordan**, **Matti Kähkönen**, **Veli-Matti Mattila**, **Leena Mörttinen** ja **Björn Wahlroos**. Uutena hallitukseen valittiin Orionin toimitusjohtaja **Timo Lappalainen**.

Kannatusyhdistykset kiittivät lämpimästi Jorma Ollilaa hänen pitkäaikaisesta työstään Etlan ja EVAn hyväksi. Ollilan puheenjohtajakaudella Etla vakiinnutti asemansa niin tieteellisesti korkealaatuisena taloustutkimuslaitoksena kuin talouspoliittisena keskustelijanakin. EVA on Ollilan puheenjohtajakaudella noussut näkyväksi yhteiskunnalliseksi keskustelijaksi ja kommentoijaksi.

Ollila arvioi, että Etlan ja EVAn kaltaisille toimijoille on jatkossa jopa aiempaa enemmän tarvetta suomalaisessa yhteiskunnassa, jotta julkinen keskustelu monipuolistuisi asia-argumenteilla.

– Katson, että nyt on hyvä hetki siirtää puheenjohtajuus eteenpäin. Etla ja EVA ovat vakiinnuttaneet asemansa ja rahoituspohjansa. Toiminta on vakaalla pohjalla. Nykyinen kompleksi globaali talous vaatii juuri sen luonteista politiikkarelevanttia taloustieteellistä tutkimusta, jota Etla korkeatasoisena tutkimuslaitoksena kykenee tarjoamaan, Ollila totesi joulukuussa 2017.

Jorma Ollila on toiminut EVAn hallituksen ja valtuuskunnan puheenjohtajana vuodesta 2004 ja Etlan hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2005 lähtien. Yritysjohdajana Jorma Ollila tunnetaan mm. Nokian toimitusjohtajana (1992–1999) ja hallituksen puheenjohtajana (1999–2012), Shellin hallituksen puheenjohtajana (2006–2014) sekä Outokummun hallituksen puheenjohtajana (vuodesta 2013).

2017 – LAADUKASTA JA RELEVANTTIA TALOUSTUTKIMUSTA

Vuonna 2017 Etla julkaisi kaikkiaan 34 tutkimusta kirjana, raporttina, muistiona ja Working Paper-julkaisuna. Tutkimuksia julkaistiin myös muissa kuin

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

Etlan omissa sarjoissa. Ohessa muutamia poimintoja näistä tutkimuksista ja selvityksistä.

Muistioita hallitukselle. Talouspolitiikan linjaus keväällä 2017

”Hallituksen talouspolitiikan tavoitteet ja politiikan yleislinjat ovat oikeita. Finanssipoliittinen linja ja asetettujen työllisyystavoitteiden parempi saavuttaminen kuitenkin edellyttävät, että työllisyyden ja tuottavuuden kasvua vahvistavaa ja julkisten menojen paisumista hillitsevää uudistuspolitiikkaa on jatkettava. Jos tässä ei onnistuta, edessä on uusien leikkausten kierre”, toteaa Etlan 12.1.2017 julkaisema *Muistioita hallitukselle (Erillisjulkaisut)* heti alkulauseissaan.

Muistio käy läpi hallituskauden tärkeitä teemoja ja työmarkkinoiden uudistamisesta innovaatio- ja koulutuspolitiikkaan, sekä yritystuista sote-uudistuksen kautta sääntelyyn ja verotukseen. Kirjoittajina ovat Vesa Vihriälä, Antti Kauhanen, Annu Kotiranta, Petri Rouvinen, Hanna Virtanen, Nelli Valmari, Heli Koski, Niku Määttänen ja Tarmo Valkonen.

Hallitukselle suositetaan mm. paikallisen sopimisen edellytysten vahvistamista, kannustinloukkujen lieventämistä ja työvoimapolitiikan tehostamista. ”Osaamispohjan kestävydestä on pidet-

tävä huolta. Koulutuksen ja tutkimuksen rahoituksesta on leikattu liikaa ja tilannetta on korjattava. Sote-uudistus on vietävä läpi valitun peruslinjan mukaisesti”, kuuluu osa muistion keskeisistä suosituksista.

Yritysverotus, investoinnit ja tuottavuus

Yhteistyöhanke VATT:n kanssa, jossa Etlan tutkijat keskittyvät erityisesti listaamattomien yritysten osinkoverotukseen sekä t&k-verotuksiin liittyviin kysymyksiin. 11.1. 2017 julkaistussa raportissa (*Val-*

tioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja, 6/2017) arvioidaan Suomen nykyisen yritys- ja pääomatuloverotuksen ongelmia ja kehittämisvaihtoehtoja investointikannusteiden, taloudellisen tehokkuuden ja tuottavuuden näkökulmista. Tavoitteena on tarjota päätöksentekoa tukevaa tietoa pyrittäessä kohti kasvua ja investointeja tukevaa verojärjestelmää.

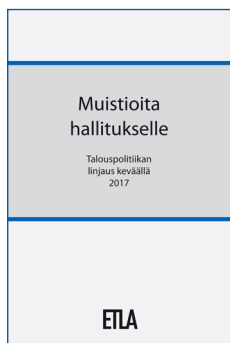
Suomen nykyistä yhteisöveroa voidaan raportin mukaan kehittää laajentamalla tappiontasausmahdollisuuksia ja uudistamalla veropoistojärjestelmä. Tämä vaihtoehto on varteenotettava erityisesti, jos yhteisöverokannat jatkavat laskuaan. Raportin ovat Etlan osalta kirjoittaneet Tero Kuusi, Niku Määttänen, Mika Pajarinen, Petri Rouvinen ja Tarmo Valkonen.

Suomen ja Ison-Britannian taloussuhteet

Perusselvitys Suomen ja Britannian taloussuhteista tausta-aineistona Britannian alkaville EU-eroneuvotteluille. 14.2.2017 julkaistu tutkimus (*Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja, 12/2017*) tarkastelee ulkomaankauppaa mm. bruttomääräisten tilastojen, panos-tuotos -kauppalukujen sekä OECD:n ja WTO:n arvonlisäpohjaisten ulkomaankauppätietojen pohjalta. Sen lisäksi raportti tutkii suoria sijoituksia, yritysten sijoittumista sekä henkilöiden liikkuvuutta molempiin maihin.

Britannian merkitys Suomen ulkomaankaupalle on hieman pienempi kuin EU- ja Efta-maille keskimäärin. Britannian osuus Suomen tavaroiden ja palvelujen viennistä oli keskimäärin 5,2 prosenttia vuosina 2013–2014. Suomen vienti Britanniaan painottuu välituotteisiin, tuonti sieltä on erikoistunut jonkin verran enemmän lopputuotteisiin kuin Suomen kokonaistuonti.

Suomen arvonlisäyksen viennistä 4,6 prosenttia meni Britanniaan vuonna 2011. Tämä oli 1,1 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta. Tautaa brexit-arvioille tarjoavan perusselvityksen ovat kirjoittaneet Birgitta Berg-Andersson, Ville Kaitila, Markku Kotilainen ja Markku Lehmus.



Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

Avoimen datan hyödyntäminen ja vaikuttavuus

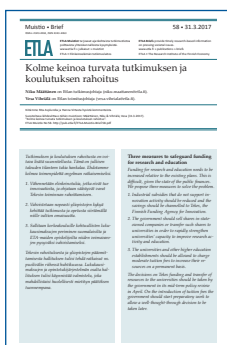
Yhteishanke Open Knowledge Finlandin kanssa kirjoitti keskeisten perustietovarantojen avoimuutta sekä selvitti mahdollisuuksia avoimen datan taloudellisten vaikutusten arviointiin. Etlasta kirjoittajina olivat Heli Koski, Juha Luukkonen ja Mika Pajarinen.

16.3.2017 julkaistussa raportissa (*Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja, 40/2017*) valotetaan avoimen datan käytön ja yritysten innovaatioiden tuottamisen sekä taloudellisen menestyksen välistä yhteyttä. Lisäksi raportissa esitetään konkreettisia ehdotuksia, joiden avulla perustietovarantojen vaikuttavuutta yhteiskunnassa voidaan lisätä. Tutkimus osoittaa mm. että avointa dataa ja massadataa innovaatiotoiminnassa hyödyntävät yritykset tekevät markkinoiden kannalta uusia tuoteinnovaatioita suhteellisesti huomattavasti useammin kuin yritykset, jotka eivät hyödynnä dataa. Dataa innovaatioiden kehittämisessä käyttäneiden informaatio- ja viestintätoimialan yritysten liikevaihto kasvoi vuosina 2012–2014 keskimäärin yli 17 prosenttia enemmän kuin saman toimialan dataa innovaatioissa hyödyntämättömien yritysten liikevaihto.

Kolme keinoa turvata tutkimuksen ja koulutuksen rahoitus

Niku Määttäsen ja Vesa Vihriälän 31.3. julkaistun muistion (*ETLA Muistio no. 58*) mukaan tutkimuksen ja koulutuksen rahoitusta on voitava lisätä

suunnitellusta. He ehdottavat avuksi kolmea toimenpidettä: elinkeinotukien vähentämistä ja säästävien varojen ohjaamista Tekesin toiminnan rahoittamiseen, yliopistojen tutkimuksen ja opetuksen vahvistamista siirtämällä niille valtion omaisuutta sekä korkeakoulujen kohtuullisia luku- ja kausimaksuja suomalaisille sekä EU- ja ETA-maiden opiskelijoille.

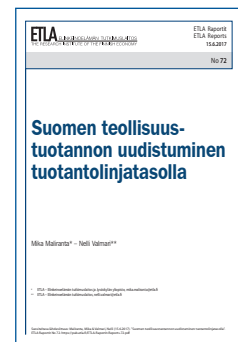


Tekesin rahoituksesta ja yliopistojen pääomittamisesta hallituksen tulisi kirjoittajien mukaan tehdä ratkaisut ns. puolivälin riihessä huhtikuussa. Luku- ja kausimaksujen ja opintotukijärjestelmän osalta hallituksen tulisi käynnistää valmistelu, joka mahdollistaisi huolellisesti mietityn päätöksen tuonnempana.

Suomen teollisuustuotannon uudistuminen tuotantolinjatasolla

ETLA Raportti tutkii Suomen tehdasteollisuuden tuoterakenteen uudistumista vuosina 2006–2015. Tulokset kertovat, että laman iskettyä tuoterakenteen uudistuminen lamaantui ja uudistumistahdin toipumiseen meni vuosia. Toisaalta vuonna 2015 tuoterakenteen uudistuminen oli kiivaampaa kuin koskaan vuoden 2006 jälkeen.

Mika Malirannan ja Nelli Valmarin 15.6.2017 julkaistu tutkimusraportti (*ETLA Raportti no. 72*) täydentää työmarkkinakirjallisuuden aiempaa analyysia toimipaikkojen välistä työpaikkavirroista. Tutkimus syventää analyysiä toimipaikkojen sisälle niiden tuotantolinjoille sekä siirtyy työpanoksesta tuotepuolen analyysiin. Aineistona on käytetty Suomen teollisuuden hyödyketilastoa vuosina 2005–2015.



Know the Present to Understand the Future: Nowcasting and Forecasting the Finnish Economy

Tunne nykyhetki, jotta ymmärrät tulevan! Paolo Fornaron 7.6.2017 julkaistu ETLA Muistio (*ETLA Muistio no. 59*) tarkastelee Suomen talouden ennustamisen ja reaaliaikaisen talousindikaattorimitauksen (*nowcasting*) välistä yhteyttä.

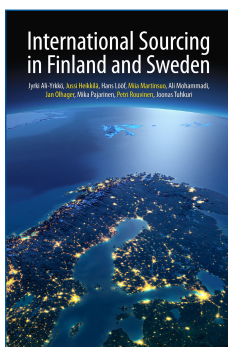
Reaaliaikaisten talousindikaattorien mittaustenetelmät ovat viime vuosina yleistyneet taloustieteellisissä tutkimuslaitoksissa Suomessa ja muualla. Uusien menetelmien ja parempien aineistojen avulla nykyisiä suhdannetilastojen julkaisuviiveitä voitaisiin lyhentää merkittävästi. Muistiossa esi-

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

tellään Etlan ja Tilastokeskuksen meneillään olevaa tutkimushanketta, joka pyrkii kehittämään reaaliaikaista talousindikaattorimittausta. Hanke on ollut meneillään vasta jonkin aikaa, mutta alustavat tulokset ovat rohkaisevia. Näyttää siltä, että julkaisuviivettä on mahdollista lyhentää merkittävästi ilman että mittaustarkkuus kovin olennaisesti heikkenisi.

International Sourcing in Finland and Sweden

Intangibles and International Sourcing (InSource) hankkeessa tutkitaan aineettomia tuotannontekijöitä (esim. t&k ja trademarkit) sekä niiden roolia globaaleissa arvoketjuissa.

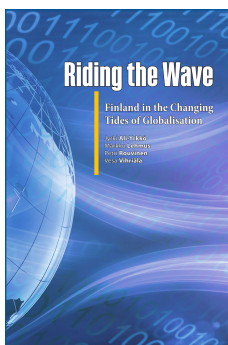


24.8.2017 julkaistussa InSource-hankkeen loppuraportissa (ETLA B275) kuvataan globaalien arvoketjujen ja tuotannollisen toiminnan siirtojen vaikutuksia Suomessa ja Ruotsissa sekä pohditaan ylikansallisesti toimivien yritysten ja arvoketjujen kasvavan roolin vaikutusta kansalliseen elinkeinopolitiikkaan. Tutkimuksen ovat Etlan osalta kirjoittaneet

Petri Rouvinen, Jyrki Ali-Yrkkö, Mika Pajarinen ja Joonas Tuhkuri.

Riding the Wave: Finland in the Changing Tides of Globalisation

Kirja kuvaa Suomen talouden kehitystä globalisaation eri vaiheissa globalisaatio-tutkija Richard Baldwinin esittämässä kehikossa. 24.8.2017 julkaistussa tutkimuksessa (ETLA B274) osoitetaan, että Suomi on hyötynyt suuresti osallistumisestaan kansainväliseen työnjakoon, ja että tämä ei ole johtunut poikkeuksellisista luonnonvaroista tai häiriöiden tai vaikeuksien puutteesta.



Vesa Vihriälän, Jyrki Ali-Yrkkön, Petri Rouvisen ja Markku Lehmuksen kirjoittama teos kuvaa, miten Suomen politiikan peruslinja, eli Suomen versio ns. pohjoismaisesta mallista, on ollut hyvä. Kirjoittajat päätyvät siihen, että pohjoismainen malli on paras lähtökohta Suomelle myös uusien teknologisten ja globaalien kilpailun tuomien haasteiden edessä. Poliittikkaa on kuitenkin terävöitettävä, mm. työmarkkinoiden joustavuuden lisäämiseksi ja osaamisen ja innovaatiokyvyn parantamiseksi.

Suomen tehdateollisuuden johtamiskäytäntöjen laatu

Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen Taidot Työhön -hanke tuottaa mm. vertailutietoa suomalaisen johtamisen tasosta suhteessa muihin maihin. Mika Malirannan ja Roope Ohlsbomin tutkimuksessa on toteutettu teollisuuden toimipaikkojen johtamiskäytäntöjä koskeva laaja kysely. Toteutuksessa on seurattu tarkasti Yhdysvaltojen tilastoviraston tekemää kyselyä johtamisen ja työnorganisoinnin käytännöistä ja tällä tavalla on tarjoutunut mahdollisuus arvioida Suomen teollisuuden johtamiskäytäntöjen kansainvälistä tilaa.

27.9.2017 julkaistun tutkimuksen (ETLA Raportti no. 73) mukaan Suomen johtamiskäytännöt ovat vain vähän heikkommat kuin Yhdysvalloissa, eli ne ovat hyvää kansainvälistä tasoa. Havaittiin myös, että suurissa yrityksissä ja toimipaikoissa johtamiskäytännöt ovat selvästi paremmat kuin pienissä.

Shield the US from imports! – GDP impacts on Finland and other European Union member states

Tutkimuksessa analysoidaan USA-viennin merkisyyttä ja USA:n tuontitullien nousun vaikutuksia Suomeen ja muihin EU-maihin. USA:n presidentti on ehdottanut isoja tullien tai tariffien nostoja koskien erityisesti tuontia Kiinasta ja Meksikosta, mutta myös mahdollisesti tuontia EU:sta. Analyysissä käytetään kansainvälistä panos-tuotos-aineistoa.

4.10. julkaistun tutkimuksen (ETLA Raportti no. 76) mukaan Suomen suora ja epäsuora vienti USA:han luo Suomeen arvonlisää, jonka arvo vas-

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

taa peräti 10 % kaikesta viennin tuomasta arvonnalisästä. Suurin osa tästä tulee suorasta viennistä. Epäsuorista kanavista tärkein kulkee Saksan kautta. Ehdotetut Meksikoa ja Kiinaa koskevat tullikorotukset vähentäisivät rajusti näiden kautta kulkevaa Suomesta ja muista EU-maista lähtöisin olevaa arvonnalisää. EU-maista kovimman iskun kärsisivät Irlanti, Saksa ja Luxemburg. Arvonlisan lasku olisi vielä selvästi suurempaa, mikäli tullikorotukset koskisivat suoraa tuontia EU-maista. Tutkimusraportin ovat kirjoittaneet Jyrki Ali-Yrkkö ja Tero Kuusi.

Leijona ja lohikäärme – Suomen ja Kiinan taloussuhteet

Tutkimuksessa esitetään ajantasainen selvitys Kiinan taloudesta ja sen kansainvälisestä roolista sekä erityisesti Suomen ja Kiinan taloudellisista suhteista. Raportin alussa esitetään analyysi Kiinan tulevasta kehitystrendeistä ja niihin liittyvistä riskeistä.

Suomen ja Kiinan välisiä taloussuhteita tutkitaan koko kansantalouden, toimialojen ja keskeisten yritysten tasolla. Tärkeänä aineistona ovat ulkomaankauppaa, suoria sijoituksia ja ulkomaisia tytäryhtiöitä koskevat tilastot.

Ulkomaankaupan tilastotarkastelussa huomio kiinnitetään tavallisten bruttomääräisten lukujen ohella maailman panos-tuotos-tietokannan

pohjalta ulkomaankaupan väli- ja lopputuotevirtoihin. Keskeisiä tulevaisuuden haasteita on kartoitettu yrityskyselyllä. 13.11.2017 julkaistun tutkimusraportin (ETLA B276) ovat kirjoittaneet Markku Kotilainen ja Ville Kaitila.

Työpankki välittäjänä ja työllistäjänä: Työpankkien toiminnan vaikuttavuuden tarkennettu arviointi

Raportissa tarkastellaan työpankkien roolia työttömien työnhakijoiden avoimille työmarkkinoille välittäjänä ja työllistäjänä. Tarkastelun pääasiallinen

kohderyhmä muodostuu työttömistä, jotka siirtyivät vuoden 2013 aikana työpankin asiakkaiksi. Heitä seurataan vuoden 2014 loppuun.

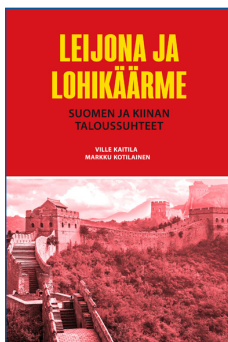
17.11.2017 julkaistussa tutkimusraportissa (ETLA Raportit no. 75) työpankkilaisten työkoemuksista esitetään kahdenlaisia tuloksia. Yhtäältä havainnollistetaan työpankkilaisten työmarkkina-aseman yleistä kehitystä työpankin asiakkaaksi siirtymisen jälkeen, mutta myös työpankkia edeltävinä vuosina. Toisaalta raportoidaan tilastollisiin arviointimenetelmiin pohjautuvia tuloksia heidän työpankin jälkeisestä työllisyystilanteestaan. Tulokset osoittavat, että työpankin kautta työllistyneet työttömät työnhakijat ovat keskimäärin pärjänneet työelämässä paremmin kuin samankaltaiset työttömät, jotka eivät siirtyneet työpankin asiakkaaksi. Työpankin kautta työllistyneiden työllisyystilanne näyttää myös yleensä säilyneen suotuisampana. Tutkimuksen ovat kirjoittaneet Rita Asplund, Antti Kauhanen ja Pekka Vanhala.

ENNUSTEET OVAT TÄRKEÄ OSA ETLAN TUTKIMUSTOIMINTAA

Tuttuun tapaan Etlä julkisti vuonna 2017 kaksi omaa suhdanne-ennustetta: 22. maaliskuuta ja 19. syyskuuta.

Aiempien vuosien tapaan Markku Kotilaisen johtama ennusteryhmä seuraa ja ennakoii yleistä taloudellista kehitystä, arvioi talouspolitiikan vaikutuksia sekä kehittää ennustetyön menetelmiä. Tärkeimpiä julkaisuja ovat *Suhdanne*, joka ilmestyi kaksiosaisena vuosikirjana (*Suhdanne 2017:1 ja Suhdanne 2017:2*) sekä kuukausittain ilmestyvänä *Suhdannenäkymät*-julkaisuna.

Etlan ennusteet tukevat yritysten ja yhteisöjen talou-



Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

dellista päätöksentekoa ja ovat suhdanneseuran-
nan sekä suunnittelun ja budjetoinnin tärkeitä
apuvälineitä. Maaliskuussa 2017 nostimme kas-
vuennustetta, koska maailmantalous vauhditti
Suomenkin suhdanteita.

Arvioimme, että Suomen kilpailukyky para-
nee ja tuottavuus kohoaa niin 2017 kuin 2018 – jos
palkkamallit pitää. Suomen kokonaistuotannon en-
nustimme kasvavan 1,7 prosenttia vuonna 2017.
Vuosien 2018–2019 kasvuksi arvioimme 1,5 pro-
senttia. Työttömyyden ennustimme alenevan ki-
tuluaasti ja totesimme, että julkisen talouden ta-
sapainottuminen on sopeutustoimista huolimatta
hidasta.

Syyskuussa 2017 jouduimme toteamaan, että
Suomen ripeä talouskasvu yllätti niin meidät kuin
muutkin ennustajat. Vahva investointibuumi, vien-
nin ennakoitua kovempi veto sekä työllisyyden tu-
kema yksityinen kulutus saivat Etlan korjaamaan
Suomen talouden kasvuennustettaan ylöspäin.
Arvioimme syyskuussa, että Suomen kokonaistuo-
tanto kasvaa 2,9 prosenttia vuonna 2017. Vuoden
2018 kasvuksi arvioimme kaksi prosenttia ja vuo-
den 2019 kasvuksi 1,8 prosenttia. Työttömyysasteen
ennustimme laskevan 8,5 prosenttiin vuonna 2017.
Sen jälkeen se alenisi 0,3–0,4 prosenttiyksikköä vuo-
dessa, ja vuonna 2021 päästäisiin 7,2 prosenttiin.

Ennusteen ohella Suhdanne-julkaisu sisälsi
myös vuonna 2017 artikkeleita ajankohtaisista
aiheista. Maaliskuun julkaisussa kysyttiin mm.
investoidaanko Suomessa riittävästi ja käytiin läpi
yritysten investointien vähentymistä. Artikkelin kir-
joittivat Jyrki Ali-Yrkkö, Tero Kuusi ja Mika Maliran-
ta. Erillisessä artikkelissa Etlan ennusteryhmä kä-
sitteli myös Suomen ja Britannian taloussuhteita.
Syyskuussa Mika Maliranta eritteli Suomen tuo-
tantorakenteen uudistumista ja Paolo Fornaro ava-
si nowcastingin eli reaaliaikaisen talousindikaattori-
mittauksen merkitystä ennustamisessa.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos on julkaissut
suhdanne-ennusteita vuodesta 1971 alkaen. Etlas-
sa ennustetyötä tekee pääasiallisesti viiden tutki-
jan tiimi.

EUROFRAME: EUROALUEEN TALOUS KOHTALAISELLA KASVU-URALLA, POLIITTISET RISKIT VARJOSTAVAT

Kymmenen riippumattoman eurooppalaisen talo-
ustutkimuslaitoksen verkoston EUROFRAME:n vuo-
tuinen raportti *Economic Assessment of the Euro
Area: Winter 2016/2017* julkistettiin 27. helmikuu-
ta. Raportin suhdanne-ennusteessa EUROFRAME
ennakoi euroalueen talouden kasvavan vuonna
2017 kohtalaista 1,6 prosentin vauhtia ja vuonna
2018 1,5 prosentin vauhtia.

Työttömyyden odotettiin euroalueella laskevan
ja inflaation pysyvän lähivuosiinakin 1,4 prosentissa
eli selvästi alle Euroopan keskuspankin tavoitteen,
vaikka kuluttajahinnat olivat kallistuneet energian
hinnannousun johdosta. Erillisessä brexit-analy-
ysissään tutkimuslaitokset pitivät mahdollisena, että
Britannian EU-erolla on merkittäviä seuraamuksia
pitkällä aikavälillä koko euroalueelle.

Etila on yksi kymmenestä EUROFRAME-ennus-
tetta laativasta eurooppalaisesta taloustutkimuslai-
toksesta – ainoana Suomessa. Yhteisen ennusteen
laadintaan osallistuu arvostettuja tutkimuslaitok-
sia ympäri Eurooppaa, muun muassa DIW Berlin ja
IfW-Kiel Saksasta, National Institute of Economic
and Social Research (NIESR) Britanniaasta ja Bureau
for Economic Policy Analysis (CPB) Hollannista. Etila
osallistuu myös verkoston vuosittaiseen konferens-
siin, joka käsittelee euroalueen ajankohtaisia aiheita.

Vuonna 2017 Etila nousi myös kansainvälisessä
kansallisten taloustutkimuslaitosten listauksessa
(*TTCSP Global Go To Think Tank Index Reports*) sijal-
le 61, pohjoismaisista laitoksista korkeimmalle. Lis-
tan kärjessä olivat mm. yhdysvaltalaiset Brookings
Institution ja NBER (National Bureau of Economic
Research), brysseliläinen Bruegel sekä saksalainen
DIW (German Institute for Economic Research).

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

SUOMI – GLOBALISAATION VOITTAJA

Maailmalla globalisaatioguruksikin nostettu professori **Richard Baldwin** tähditti Etlan suurta globalisaatioseminaaria elokuussa. Hotelli Kämpin Peilissa istumapaikat olivat loppua kesken, kun Etlan hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila** avasi seminaarin ja toivotti Baldwinin tervetulleeksi.

Sveitsissä tällä hetkellä taloustieteen professorina työskentelevä Baldwin on kerännyt maailmanlaajuisesti kiitosta globalisaation murrosta käsittelevästä kirjastaan *”The Great Convergence – Information Technology and The New Globalization”*. Baldwin johtaa myös Lontoossa sijaitsevaa arvostettua CEPR-taloustutkimuslaitosta.

Helsingissä hän summasi ajattelunsa perusteesit vaikuttavan kuvavöyrytyksen avulla.



Richard Baldwin

Yksi Baldwinin pääajatuksista kuuluu, että globalisaation uusi vaihe avaa myös palvelualan työpaikat kansainväliselle kilpailulle. Kielitaidon merkitys jatkossa vähenee, kun käännösohjelmat ja tekoäly muuttavat palvelualaa pysyvästi. Asiantuntijatehtäviäkin voi pian teettää ”etänä” eli maissa, joissa palkkataso on vain murto-osa esimerkiksi Suomen palkkatasosta.

Baldwinin vierailun yhteydessä Etla julkaisi *”Riding the Wave – Finland in the Changing Tides of Globalisation”* -kirjan. Teos kuvaa nimenomaan Suomen talouden kehitystä globalisaation eri vaiheissa – samassa kehikossa, jonka Baldwin on esittänyt kiitettyssä teoksessaan. Kirjoittajien (**Vesa Vihriälä, Petri Rouvinen, Jyrki Ali-Yrkkö ja Markku Lehmus**) mukaan Suomen menestys on aina rakennut kansainväliseen vaihdantaan osallistumiselle.

Suomi ei ole välttynyt politiikkavirheiltä, mutta politiikan peruslinja on kuitenkin ollut hyvä, kirjassa todetaan. Esimerkkeinä listataan kansainvälisen kilpailun hyväksyminen, panostukset osaamiseen, toimivat riskinjakomekanismit, vastuullinen finanssipolitiikka ja ennustettava toimintaympäristö. Vaikka monet perustekijät ovat hyvällä tolalla, ovat viime vuodet myös osoittaneet, että erikoistunut talous on haavoittuva. Kirjoittajat eivät näekään vaihtoehtoa talouden avoimuudelle. Huomio on kirjoittajien

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

mukaan kiinnitettävä jatkossa Suomen sopeutumiskyvyn parantamiseen.

– Osoitamme, että Suomi on hyötynyt suuresti osallistumisestaan kansainväliseen työnjakoon ja vaihdantaan ja ettei se ole johtunut häiriöiden puuttumisesta. Päinvastoin, Suomi on menestynyt monista pahoista shokeista *huolimatta* päälinjoiltaan hyvän politiikan ja vahvojen instituutioiden ansiosta, arvioi Vesa Vihriälä.

Suomelta tämä vaatii politiikan kehittämistä usealla alueella. Työmarkkinoilla tarvitaan lisää joustavuutta, osaamista ja innovaatiotoiminnan mahdollisuuksia on parannettava sekä turvaverkkojen toimivuutta kehitettävä. Pohjoismainen malli on erinomainen lähtökohta, mutta nykymuodossaan sen suomalainen versio ei toimi riittävän hyvin, kirjassa todetaan.

TUTKIMUSLAITOSTEN MEDIANÄKYVYYS VUONNA 2017

Etlan kotimainen medianäkyvyys kasvoi selvästi (+13 %) vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna. Etlaan liittyviä uutisia ja artikkeleita julkaistiin kotimaisessa mediassa **1 491** kappaletta ja kansainvälisessä mediassa **95** kappaletta. Ensimmäisen vuosineljänneksen näkyvimpiä aiheita olivat Etlan ehdottama korkeakoulujen lukukausimaksu, Suhdanne ja kasvunusteen nostaminen sekä hallituksen talouspolitiikkaa arvioiva Muistioita hallitukselle.

Toisen vuosineljänneksen aikana näkyvyyttä toi **Vesa Vihriälän** kommentointi liittyen hallituksen ns. puoliväliriiheen, IMD:n kilpailukykyvertailu sekä digibarometri, jonka Etlatieto vuosittain toteuttaa.

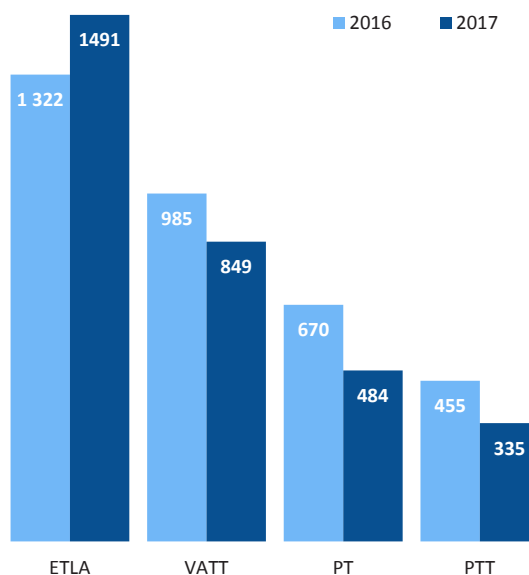
Kolmannen neljänneksen aikana näkyvyyttä toi jälleen Vesa Vihriälän kommentointi hallituksen budjettineuvotteluja koskevan uutisoinnin yhteydessä, Suhdanne-julkaisu sekä Etlan globalisaatioseminaari, jonka pääesiintyjänä oli amerikkalaisprofessori **Richard Baldwin**.

Viimeisen neljänneksen aikana Etla näkyi muutamien julkaisuutensa hyvin saaneen tutkimuksen yh-

teydessä: USA:n tuontitullien vaikutus Suomeen, työpankkikokeilun arviointi sekä suuryritysten merkitys Suomelle keräsivät runsaasti mediahuomiota loppuvuonna. Myös kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtajan vaihdos joulukuussa **Jorma Ollilasta Carl Haglundin** sai mediassa näkyvyyttä.

Vuonna 2017 tutkimuslaitosten välillä tehdyn medianäkyvyysvertailun mukaan näkyvin oli Etla. Muista tutkimuslaitoksista näkyvimpiä olivat järjestyksessä Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Palkansaajien tutkimuslaitos ja Pellervon taloustutkimus. Huomionarvoista on, että muiden laitosten medianäkyvyys laski edellisvuodesta, kun taas Etlan nousi.

Etlan näkyvyyden kannalta tärkeimmät toimittajalliset verkkomediat olivat vuonna 2017 Kaupalehti (76 artikkelia tai mediamainintaa), Talouselämä (69), Helsingin Sanomat (64) ja YLE Uutiset (57). Näkyvyys oli laajaa myös ns. maakuntalehdissä kuten Turun Sanomat (54), Keskisuomalainen (46) ja Kaleva (40 artikkelia tai mediamainintaa).



Tutkimuslaitosten medianäkyvyys 2016–2017
(mainintaa artikkeleissa, kpl)

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

Tilastojen lähteenä käytetyn Meltwaterin media-analyysin kattamat toimitukselliset lähteet ovat verkossa julkaistavat sanomalehdet, ammattilehdet ja lehdistötiedotteet sekä verkossa toimivien uutistoimistojen sekä netti-tv:n ja radion aineisto.

SOSIAALINEN MEDIA UUTENA ALUEVALTAUKSENA: ETLA TWITTERISSÄ JA VIDEOILLA

Vuonna 2017 Etlä aktivoitui mittavasti sosiaalisen median viestipalvelu Twitterissä. Twitter-tili uudistettiin ja nimikin vaihtui: uudeksi nimeksi lanseerattiin @EtläNews. Tutkijat ja muu henkilökunta koulutettiin viestinnän toimesta twitter-käyttäjiksi neljän erillisen twitter-kurssin avulla, tuloksena 15 aktiivista twiittaajaa.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitosta koskevia sosiaalisen median päivityksiä julkaistiinkin vuonna 2017 kaikkiaan 5 159 kappaletta. Eniten näkyvyyttä tuli maaliskuussa, jolloin sosiaalinen media keskusteli korkeakoulujen lukukausimaksuista. Tällöin Etlänkin tutkijat pääsivät jo osallistumaan keskusteluun omilla twiiteillään. Vuoden kuluttua startista on EtläNews-tilillä twitterissä jo 850 vakituista seuraajaa.

Oman videotuotannon Etlä käynnisti niin ikään keväällä 2017. Keskustelutarja EtläTalks esitteli noin 15 minuutin videohaastatteluilta Etlän tutkijoita ja heidän ajankohtaista työtään. Sarjan juonsi viestintäpäälikkö **Tytti Sulander**, ja pääpaino oli ns. uusi-

en kasvojen esille tuomisessa sekä tutkijoiden kouluttamisessa tuleviin tv-haastatteluihin.

Kuuden nettivideon sarja julkaistiin Etlän nettisivuilla sekä YouTube-kanavalla. Tv-esiintymiskoulutusta tutkijat saivat lisäksi kahden päivän ammattimaisella esiintymiskoulutuksella.

TALOUS JA HALLINTO

Yhdistys ja hallitus

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 18.5.2017 ja syyskokous 14.12.2017. Syyskokous päätti vahvistaa Etlän jäsenpohjaa ja aiempien jäsenten TT-säätiön ja Elinkeinoelämän keskusliiton lisäksi Finanssiala ry., Kaupan Liitto sekä Teknologiaeteollisuus ry. liittyvät jäseniksi. Syyskokous valitsi Etlän hallitukseen Carl Haglundin, joka nousi Etlän hallituksen puheenjohtajaksi. Aiempi puheenjohtaja Jorma Ollila oli ollut Etlän hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2005 lähtien. Hallitus kokoontui vuonna 2017 viisi kertaa. Etlällä on myös valtuuskunta, joka kokoontui kaksi kertaa.

Henkilöstö

Vuoden 2017 lopussa Etlään (ml. Etlätieto Oy) oli työsuhteessa runsaat 40 henkilöä. Koko henkilökunnasta tutkimus- ja ennustetyössä oli runsaat 30 henkilöä, joista yli kahdellakymmenellä oli tohtorin tutkinto. Etlä on pyytännyt tutkimusprojekteihin osallistuvia ulkopuolisia korkeatasoisia kotija ulkomaisia tutkijoita Etlän Senior Felloweiksi. Vuoden 2017 lopussa Etlällä oli kolmetoista Senior Fellowta.

Henkilöstöllä on käytössä kattava työterveyspalvelu. Työhyvinvointia ylläpidetään myös henkilökuntayhdistyksen ja sen ohessa toimivien urheilu- ja kulttuuritoimikuntien avulla. Vuonna 2017 päivitettiin Etlän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä työsuojelun toimintaohjelma.



Tytti Sulander ja Markku Lehmus EtläTalks-nettvideolla

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2017

Talous

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen toiminnan tuotot, mukaan lukien jäsenrahoitus (1,6 milj. eur) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustus tieteen edistämiseen olivat vuonna 2017 yhteensä 4,9 miljoonaa euroa.

Vuoden aikana Etlassa oli meneillään yli neljäkymmentä tutkimusprojektia, joihin saatiin ulkopuolista rahoitusta. Projektituotot olivat vuonna 2017 yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, selvästi edellisvuotista enemmän. Projektirahoittajia olivat mm. Suomen Akatemia, Euroopan unioni, Tekes, TT-säätiö sekä eri ministeriöt. Etla on mukana monissa valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoittamissa hankkeissa sekä neljässä yhteiskunnallisesti merkittävää ja vaikuttavaa korkeatasoista tiedettä rahoittavan Suomen Akatemian alaisen Strategisen tutkimuksen neuvoston hankkeessa.

Etlan vuoden 2015 lopussa myymien kiinteistöosakkeiden tulot on sijoitettu tavoitellen pitkäaikaista vakaata tuottoa, jolla pyritään kattamaan vuokralle siirtymisen lisäämiä kustannuksia.

Toimistotilat

Etla toimii OP-Henkivakuutus Oy:ltä vuokratuissa tiloissa Arkadiankatu 23:ssa lähellä Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulua, Svenska Handelshögskolania, Helsinki Center of Economic Research HECERiä ja Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT:ia. Vuonna 2017 samaan rakennukseen muutti Ulkopoliittinen instituutti UPI. Etla vuokraa osan tiloistaan Elinkeinoelämän valtuuskunta EVALle ja Etla-tieto Oy:lle.

Yhteistoiminta EVAn kanssa

Etlan toimitusjohtaja on myös EVAn toimitusjohtaja. EVAn toimisto työskentelee läheisessä yhteistyössä Etlan kanssa samoissa toimitiloissa. EVALla on omat hallintoelimet ja oma budjetti.

Tytäryhtiöt

Elatieto Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön tarkoituksena on harjoittaa perus- ja soveltavaa tutkimusta sekä kehittämistä ja levittää tutkimustuloksia julkaisujen kautta. Yhtiö ei jaa osinkoa, vaan voitto käytetään tutkimustoimintaan ja tutkimustulosten levittämiseen. Vuonna 2017 toiminnan laajuus oli 0,4 miljoonaa euroa. Tilivuosi oli ylijäämäinen.

Vuoden aikana valmistui mm. cleantechiä, sote-arvoketjuja ja startupeja käsittelevät hankkeet.

Taloustieto Oy kustantaa Etlan julkaisemat tutkimukset ja suhdanneraportit sekä EVAn julkaisut. Taloustieto järjesti yhdessä Etlan kanssa Suhdanteen julkistamisen yhteydessä lounasseminaarit maaliskuussa ja syyskuussa. Taloustieto Oy:n liikevaihto oli noin 65 tuhatta euroa ja tilivuosi oli hie- man alijäämäinen.

Liite 1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus

KANNATUSYHDISTYKSEN VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Jäsenet

Toimitusjohtaja **Elina Björklund**

Hallituksen puheenjohtaja **Aaro Cantell**

Toimitusjohtaja **Henrik Ehrnrooth**

Toimitusjohtaja **Jaakko Eskola**

Asiamies **Leif Fagernäs**

Pääjohtaja **Mikko Helander**

Pääjohtaja **Taavi Heikkilä**

Toimitusjohtaja **Jyri Häkämies**

Hallituksen puheenjohtaja **Mika Ihmuotila**

Toimitusjohtaja **Pia Kalsta**

Varatoimitusjohtaja **Ari Kaperi**

Pääjohtaja **Reijo Karhinen**

Toimitusjohtaja **Nina Kopola**

Toimitusjohtaja **Matti Lievonen**

Toimitusjohtaja **Pekka Lundmark**

Hallituksen jäsen **Marjo Miettinen**

Toimitusjohtaja **Risto Murto**

Toimitusjohtaja **Jari Paasikivi**

Toimitusjohtaja **Jussi Pesonen**

Hallituksen puheenjohtaja **Risto Siilasmaa**

Vuorineuvos **Maarit Toivanen-Koivisto**

Konsernijohtaja **Jaana Tuominen**

Toimitusjohtaja **Mika Vehviläinen**

Konsernijohtaja **Christoph Vitzthum**

KANNATUSYHDISTYKSEN HALLITUS

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Varapuheenjohtaja

Pääjohtaja **Kari Jordan**

Jäsenet

Hallituksen puheenjohtaja **Timo Ahopelto**

Hallituksen puheenjohtaja **Matti Alahuhta**

Toimitusjohtaja **Leena Mörttinen**

Professori **Bengt Holmström**

Toimitusjohtaja **Satu Huber**

Rehtori **Tuula Teeri**

Hallituksen puheenjohtaja **Björn Wahlroos**

Toimitusjohtaja **Veli-Matti Mattila**

Toimitusjohtaja **Matti Kähkönen**

Liite 2 Henkilöstö

TOIMITUSJOHTAJA

Vesa Vihriälä

TUTKIMUS

Työmarkkinat ja osaaminen

Tutkimusjohtaja: **Rita Asplund**

Tutkimuspäällikkö: **Antti Kauhanen**

Tutkijat: **Hanna Virtanen**

Tutkimussihteeri: **Pekka Vanhala**

Tutkimusharjoittelija: **Miika Päällysaho**

Kilpailu, innovaatio ja tuottavuus

Tutkimusjohtaja: **Mika Maliranta**

Tutkimuspäällikkö: **Heli Koski**

Tutkijat: **Paolo Fornaro** ja **Nelli Valmari**

Tutkimusassistentit: **Maija Keskinen**, **Marja-Lisa Laukkonen**,

Juha Luukkonen ja **Roope Ohlsbom**

Julkinen talous ja talouspolitiikka

Tutkimusjohtaja: **Niku Määttänen**

Tutkimusneuvonantajat: **Jukka Lassila** ja **Tarmo Valkonen**

Tutkija: **Tero Kuusi**

Suunnittelija: **Eija Kauppi**

Makrotalous, kansainvälinen talous ja suhdanteet

Tutkimusjohtaja: **Markku Kotilainen**

Tutkimuspäällikkö: **Katariina Nilsson Hakkala**

Tutkijat: **Birgitta Berg-Andersson**, **Ville Kaitila**, **Hannu Kaseva**,

Markku Lehmus ja **Juha Vartia**

Tutkimussihteeri: **Sinikka Littu**

Tieto ja teknologia

Tutkimusjohtaja: **Petri Rouvinen**

Tutkimusneuvonantaja: **Aija Leiponen**

Tutkimuspäällikkö: **Antti-Jussi Tahvanainen**

Tutkijat: **Annu Kotiranta**, **Juri Mattila**, **Martti Kulvik**,

Sirpa Maijanen ja **Timo Seppälä**

Tutkimusassistentit: **Lari Laukia**, **Samuli Sadeoja** ja **Tea Tähtinen**

HALLINTO

Markku Lammi, talous- ja viestintäjohtaja

Kimmo Aaltonen, graafinen piirtäjä

Hannele Heikkinen, puhelinvaihteenhoitaja

Kirsti Jalaistus, talouspäälikkö

Ilkka Kiistala, IT-asiantuntija

Petteri Larjos, atk-päälikkö

Pirjo Saariokari, toimistovirkailija

Tytti Sulander, viestintäpäälikkö

Minna Tokkari, toimitusjohtajan assistentti

Christina Tigerstedt, atk-tukihenkilö

ETLA SENIOR FELLOWS

Juha Alho, Professor, University of Helsinki, Department of Social Research

Erling Barth, Professor, Department of Economics, University of Oslo, Norway

Jed DeVaro, Professor, Department of Management and Department of Economics, California State University, East Bay, United States of America

Ari Hyytinen, Professor, School of Business and Economics, University of Jyväskylä

Pekka Ilmakunnas, Professor, Aalto University School of Business

Takao Kato, Professor, Colgate University, NY, United States of America

Martin Kenney, Professor, University of California, Davis, United States of America

Mikko Ketokivi, Professor, IE Business School, Madrid, Spain

Aija Leiponen, Associate Professor, Cornell University Ithaca, New York, United States

Sari Pekkala-Kerr, Senior Research Scientist, Wellesley College, Massachusetts, United States of America

Joel Schalowitz, Professor, Kellogg School of Management, Evanston, United States of America

Otto Toivanen, Professor, Katholieke Universiteit Leuven, Faculty of Business and Economics, Leuven, Belgium

John Zysman, Professor, University of California, Berkeley, United States of America

TYTÄRYHTIÖT

Etlätieto Oy

Toimitusjohtaja: **Petri Rouvinen**

Varatoimitusjohtaja: **Jyrki Ali-Yrkkö**

Projektitutkijat: **Annu Kotiranta**, **Martti Kulvik**, **Mika**

Pajarinen ja **Ilkka Ylhäinen**

Taloustieto Oy

Toimitusjohtaja: **Markku Lammi**

Liite 3 Etlan sarjoissa ilmestyneet julkaisut

SUHDANNEJULKAISUT

Suhdanne-vuosikirja. Nro. 1/2017, 101 s.

Suhdanne-vuosikirja. Nro. 2/2017, 101 s.

KATSAUKSET

Suhdannenäkymät-verkkojulkaisu, 12 päivitystä.

Toimialakatsaus-verkkojulkaisu, 2 päivitystä.

SARJA B

B274

Jyrki Ali-Yrkkö – Markku Lehmus – Petri Rouvinen – Vesa Vihriälä, Riding the Wave – Finland in the Changing Tides of Globalisation. Helsinki 2017, 126 s.

B275

Jyrki Ali-Yrkkö – Jussi Heikkilä – Hans Lööf – Miia Martinsuo – Ali Mohammadi – Jan Olhager – Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Joonas Tuhkuri, International Sourcing in Finland and Sweden, Helsinki 2017, 100 s.

B276

Ville Kaitila – Markku Kotilainen, Leijona ja lohikäärme – Suomen ja Kiinan taloussuhteet, Helsinki 2017, 162 s.

RAPORTIT – REPORTS

No 68

Kristian Lauslahti – Juri Mattila – Timo Seppälä, Smart Contracts – How will Blockchain Technology Affect Contractual Practices? 9.1.2017. 27 s.

No 69

Jyrki Ali-Yrkkö – Juri Mattila – Timo Seppälä, Estonia in Global Value Chains. 11.1.2017. 24 s.

No 70

Jyrki Ali-Yrkkö – Tero Kuusi – Mika Maliranta, Miksi yritysten investoinnit ovat vähentyneet? 16.2.2017. 67 s.

No 71

Taneli Hukkinen – Juri Mattila – Juuso Ilomäki – Timo Seppälä, A Blockchain Application in Energy. 3.5.2017. 22 s.

No 72

Mika Maliranta – Nelli Valmari, Suomen teollisuustuotannon uudistuminen tuotantolinjatasolla. 15.6.2017. 18 s.

No 73

Mika Maliranta – Roope Ohlsbom, Suomen tehdasteollisuuden johtamiskäytäntöjen laatu. 27.9.2017. 30 s.

No 74

Annu Kotiranta – Timo Seppälä – Antti-Jussi Tahvanainen – Markus Hemminki – Juri Mattila – Samuli Sadeoja – Tea Tähtinen, Roadmap for Renewal: A Shared Platform in the Food Industry. 2.10.2017. 51 s.

No 75

Rita Asplund – Antti Kauhanen – Pekka Vanhala, Työpankki välittäjänä ja työllistäjänä – Työpankkien toiminnan vaikuttavuuden tarkennettu arviointi. 17.11.2017. 60 s.

No 76

Jyrki Ali-Yrkkö – Tero Kuusi, Shield the US from Imports! GDP Impacts on Finland and Other European Union Member States. 4.10.2017. 24 s.

No 77

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Ilkka Ylhäinen, Tuottavuuskehityksen eriytyminen: Karkaavatko eturintaman yritykset muilta? 13.10.2017. 12 s.

No 78

Taneli Hukkinen – Juri Mattila – Timo Seppälä, Distributed Workflow Management with Smart Contracts. 23.10.2017. 19 s.

No 79

Jyrki Ali-Yrkkö – Annu Kotiranta – Ilkka Ylhäinen, Katsaus yritysten kasvuun ja sitä koskeviin politiikkatoimiin. 13.11.2017. 34 s.

WORKING PAPERS

No 46

Paolo Fornaro – Henri Luomaranta – Lauri Saarinen, Nowcasting Finnish Turnover Indexes Using Firm-Level Data. 10.1.2017. 12 s.

No 47

Paolo Fornaro – Henri Luomaranta, Small and Medium Firms, Aggregate Productivity and the Role of Dependencies. 10.1.2017. 34 s.

No 48

Derek Sellin – Timo Seppälä, Digital Music Industry – Background Synthesis. 6.2.2017. 22 s.

Liite 3 Etlan sarjoissa ilmestyneet julkaisut

No 49

Niku Määttä – Tomi Salminen, Informal vs. Formal Care in Finland: Monetary Incentives and Fiscal Implications. 21.2.2017. 24 s.

No 50

Ville Kaitila, Export Product Range and Economic Performance – An Emphasis on Small Advanced EU Countries. 21.6.2017. 23 s.

No 51

Pantelis Koutroumpis – **Aija Leiponen** – Llewellyn D W Thomas, The Young, the Old and the Innovative: The Impact of R&D on Firm Performance in ICT versus Other Sectors. 2.8.2017. 41 s.

No 52

Pantelis Koutroumpis – **Aija Leiponen** – Llewellyn D W Thomas, Invention machines: How Control Instruments and Information Technologies Drove Global Technological Progress over a Century of Invention. 23.8.2017. 28 s.

No 53

Pantelis Koutroumpis – **Aija Leiponen** – Llewellyn D W Thomas, The (Unfulfilled) Potential of Data Marketplaces. 29.9.2017. 42 s.

No 54

Markku Lehmus, ETLA Macro Model for Forecasting and Policy Simulations. 2.10.2017. 46 s.

MUISTIO – BRIEF

No 54

Kai Jia – Martin Kenney – **Timo Seppälä**, Supercell Joins a Mobile Internet Giant: Fitting into Tencent's Overall Business Strategy. 31.1.2017. 4 s.

No 55

Mika Pajarinen – **Petri Rouvinen**, Kymmenesosa uusyrityksistä monikulttuurista. 17.3.2017. 5 s.

No 56

Petri Böckerman – Mari Kangasniemi – **Antti Kauhanen**, Ovatko osallistavat johtamismenetelmät avain parempaan tuottavuuteen? 27.3.2017. 3 s.

No 57

Petri Böckerman – Mari Kangasniemi – **Antti Kauhanen**, Esimiehen tuki – olennainen osa työhyvinvointia. 28.3.2017. 4 s.

No 58

Niku Määttä – **Vesa Vihriälä**, Kolme keinoa turvata tutkimuksen ja koulutuksen rahoitus. 31.3.2017. 11 s.

No 59

Paolo Fornaro, Know the Present to Understand the Future: Nowcasting and Forecasting the Finnish Economy. 7.6.2017. 4 s.

No 60

Ville Kaitila, Vientituotevalikoiman laajuus ja talouskehitys EU:ssa. 21.6.2017. 4 s.

No 61

Kaisa Still – Marko Seppänen – **Timo Seppälä** – Arho Suominen – Katri Valkokari – Heidi Korhonen, Alustatalous on vuorovaikutustaloutta. 15.9.2017. 6 s.

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin Etlan sarjoissa

TIETEELLISET JULKAISUT JA ARTIKKELIT TIETEELLISISSÄ AIKAKAUSKIRJOISSA JA AKATEEMISISSA SARJOISSA

Birgitta Berg-Andersson, The impact of EU's sanctions on Russia and Russia's counter-sanctions on Finland's exports to Russia. *Baltic Rim Economies Review*, Issue No.1/2017, Expert article 2166, s. 54. Turun yliopisto.

Paolo Fornaro – Henri Luomaranta, Aggregate fluctuations and the effect of large corporations: Evidence from Finnish monthly data. *Economic Modelling*, November 2017. In press, corrected proof, Available online 23 November 2017.

Antti Kauhanen, Gender Differences in Corporate Hierarchies. *IZA World of Labor*, Article no. 358 (May 2017).

Tero Kuusi, Does the Structural Budget Balance Guide Fiscal Policy Pro-Cyclically? Evidence from the Finnish Great Depression of the 1990s. *National Institute Economic Review*, Volume 239, Issue 1, s. R14–R31.

Jukka Lassila – **Tarmo Valkonen**, Longevity, working lives, and public finances. *Contemporary Economic Policy*, October 2017. Early View (Online Version of Record published before inclusion in an issue).

Katariina Nilsson Hakkala – Alessandro Sembenelli, Multinationals, Competition and Productivity Spillovers through Worker Mobility. *Review of World Economics*, s. 1–26.

Marcus M. Larsen – **Timo Seppälä** – **Jyrki Ali-Yrkkö**, The changing geography and ownership of value creation: evidence from mobile telecommunications. *Industry and Innovation*, Volume 24, s. 1–24. Routledge.

Ilkka Ylhäinen, Life-cycle effects in small business finance. *Journal of Banking and Finance*, Volume 77, April 2017, s. 176–196. Elsevier.

MUUT TUTKIMUSJULKAISUT

Jyrki Ali-Yrkkö – Hans Lööf – Ali Mohammadi – **Petri Rouvinen**, Intangibles and International Sourcing: Implications for Policy. A brief prepared for the January Tekes-Vinnova meeting in Stockholm, 16.1.2017.

Jyrki Ali-Yrkkö – **Timo Seppälä**, Mobiili-tekniikan paalupaikalle. *Digitaalinen Suomi 2017 artikkelikokoelma*, osa 1: Suomen digitalisoinnin historia 1995–2015 artikkelit. 24.2.2017

Jyrki Ali-Yrkkö – **Tero Kuusi** – **Mika Maliranta**, Miksi yritysten investoinnit ovat vähentyneet? Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisu 11/2017.

Birgitta Berg-Andersson – **Ville Kaitila** – **Markku Kotilainen** – **Markku Lehmus**, Suomen ja Britannian taloussuhteet. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 12/2017.

Antti Kauhanen – Petri Böckerman – Mari Kangasniemi, Vaikuttavatko osallistavat johtamismenetelmät yritysten tuottavuuteen? Työelämän tutkimus 15/1, Työelämän tutkimusyhdistys ry.

Antti Kauhanen – Petri Böckerman – Alex Bryson – Mari Kangasniemi, Does Job Support Make Workers Happy? *IZA Discussion Papers*, IZA Institute of Labor Economics, IZA DP no. 10486.

Heli Koski – Mika Honkanen – **Juha Luukkonen** – **Mika Pajarinen** – Teemu Ropponen, Avoimen datan hyödyntäminen ja vaikuttavuus. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja, 40/2017.

Heli Koski – **Annu Kotiranta** – **Mika Pajarinen** – **Petri Rouvinen** – **Ilkka Ylhäinen**, Tekesin vaikuttavuuden tavoitteet pitkällä aikavälillä. Tekesin katsaukset, 337/2017.

Markku Kotilainen, Talouden suunta. Valtuutetun käsikirja 2017, Kunnallissalan kehittämissäätiö (KAKS).

Annu Kotiranta – **Heli Koski** – **Mika Pajarinen** – **Petri Rouvinen** – **Ilkka Ylhäinen**, Digitalisaatio muuttaa maailmaa - tarvitaanko politiikan tueksi uusia mittareita? Valtioneuvoston kanslian raporttisarja 2/2017.

Xavier Irz – Casaba Jansik – **Annu Kotiranta** – **Mika Pajarinen** – Henna Puukko – **Antti-Jussi Tahvanainen**, Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 7/2017.

Jarkko Harju – Seppo Kari – Aliisa Koivisto – **Tero Kuusi** – Tuomas Matikka – **Niku Määttä** – **Mika Pajarinen** – Olli Ropponen – **Petri Rouvinen** – **Tarmo Valkonen**, Yritysverotus, investoinnit ja tuottavuus. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 6/2017.

Markku Lehmus, Euro Growth Indicator March, June, September, December 2017. Euroframe.

Markku Lehmus, Economic Assessment of the Euro Area Winter 2016/2017. February 2017. Euroframe.

Markku Lehmus – **Vesa Vihriälä** – Teija Tiilikainen, The EU's choice: Perspectives on deepening and differentiation. Common economy. FIIA REPORT 50, Ulkopoliittinen instituutti.

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin Etlan sarjoissa

Mika Maliranta, Tuottavuuserot, palkkaerot ja talouden kasvu. Matalapalkkatyö, STTK/Pamflettisarja, 2017, s. 74–78.

Mika Maliranta, Johtamisen laatu, talouden uudistuminen ja tuottavuus: arvioita Suomen tilasta. Työpoliittinen aikakauskirja 60, Työ- ja elinkeinoministeriö 602/2017, s. 33–61.

Juri Mattila – Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Timo Seppälä, Digibarometri 2017 – Tekoälyn voitto? Kaupan liitto, Liikenne- ja viestintäministeriö, Tekes, Teknologiateollisuus ja Verkkoteollisuus. Helsinki: Taloustieto Oy.

Juri Mattila – Timo Seppälä, Distributed Governance in Multi-Sided Platforms. Industry Studies Association Conference. ISA Conference Paper, 25.5.2017.

Juri Mattila – Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Timo Seppälä, Digibarometri 2017. Liikenne- ja viestintäministeriö, Tekes, Teknologiateollisuus ja Verkkoteollisuus.

Pertti Haaparanta – Saara Tamminen – Sakari Heikkinen – Juhana Aunesluoma – **Katariina Nilsson Hakkala** – Jussi Kiviluoto – Kasper Lavikainen – Aarne Rissanen, 100 vuotta pientä avotaloutta – Suomen ulkomaankaupan kehitys, merkitys ja näkymät. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 73/2017.

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Ilkka Ylhäinen, Onko IMD:n ja WEF:n kilpailukykyraporteista politiikanteon tueksi? Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 51/2017.

Miika Päällysaho, The Short- and Long-Term Effects of Graduating During a Recession: Evidence from Finland. VATT Working Papers 96/2017.

Timo Seppälä, Datavallankumous ja liiketoiminta. Solita Oy.

Mikko Ketokivi – Virpi Turkulainen – **Timo Seppälä – Petri Rouvinen – Jyrki Ali-Yrkkö**, Why locate manufacturing in a high-cost country? A case study of 35 production location decisions. Journal of Operations Management, Volume 49–51, March 2017, s. 20–30. Forthcoming. Elsevier.

Kaisa Still – Katri Valkokari – Marko Seppänen – Jukka Huhtamäki – **Timo Seppälä** – Rahul C. Basole – Annabelle Gawer, Platform Economy – Interactions & Boundary Resources: Checklist for Companies, Report, 31.10.

Vesa Vihriälä, Emun uudet askeleet – Suomen linja vaatii säätöä. EVA Analyysi No 58. 21.6.

Vesa Vihriälä, The Finnish economy, in Liuhto (ed.), The economic state of the Baltic Sea region. BSR Policy Briefing series, 3/2017. Centrum Balticum.

Ilkka Ylhäinen, Digitalouden mittausaasteet. Seuraava Erä, Sitra.

MUUT ARTIKKELIT

Sakari Ahola – **Rita Asplund – Pekka Vanhala**, Pääseekö yliopistoon, jos käy valmennuskurssin? – alustavia havaintoja. Tiedepolitiikka-lehti, 2/2017, s. 58–61.

Birgitta Berg-Andersson, Laivatilaukset nostavat Suomen metalliteollisuutta. Navigator Magazine. 28.11.2017.

Birgitta Berg-Andersson – Hannu Kaseva – Ville Kaitila, Etla: Teollisuustuotanto kasvaa ennakoitua nopeammin. Kauppalehti. 21.6.2017.

Birgitta Berg-Andersson – Hannu Kaseva – Ville Kaitila, Teollisuustuotanto kasvaa, metallien jalostuksessa jo vuoden 2008 taso. verkkouutiset.fi. 28.11.2017.

Paolo Fornaro – Mika Maliranta, Pk-yritysten merkitys on vähäisempi kuin uskotaan. Helsingin Sanomat. 17.3.2017.

Annu Kotiranta – Antti-Jussi Tahvanainen, Kaupallistaminen on tieteen edun mukaista. Helsingin Sanomat. 1.9.2017.

Tero Kuusi, Julkisen talouden rakenteellisen rahoitusaseman epävarmuus ja finanssipolitiikka. Talous ja yhteiskunta 4/2017.

Mika Maliranta, Suomi mukaan johtamisen mittaukseen – hyvin tuloksin. Tieto & trendit 4/2017.

Mika Maliranta, Kenellä on vastuu duunarin kouluttamisesta? Talouselämä 12/2017.

Juri Mattila – Mika Pajarinen – Petri Rouvinen – Timo Seppälä, Huomisen tekoäly – ennusteita vailla ymmärrystä? Tebatti-palsta, Talouselämä, 27/2017.

Katariina Nilsson Hakkala, Uusia haasteita viennin analysoinnille. Kolumni. Kauppapolitiikka 4/2017.

Petri Rouvinen – Annu Kotiranta, Debatti: OECD:n tuore arvio Suomesta kaatuu liialliseen diplomatiaan. Kauppalehti. 12.6.2017.

Timo Seppälä, Mitä kiinalaiset Supercellistä haluavat? Talouselämä. 2/2017.

Liite 5 Seminaareja Etlassa

13.1.

Mari Pantsar (SITRA): "Kiertotalous".

27.1.

Paolo Fornaro (ETLA): "Nowcasting Finnish Turnover Indexes Using firm-level data".

3.2.

Ville Eloranta (Aalto yliopisto): "Kuinka suomalaiset yritykset voivat hyötyä alustataloudesta?".

6.2.

Satu Nurmi (Tilastokeskus): "New entrepreneurs in theory and practice" (with **Mika Maliranta** and **Petri Rouvinen**).

23.2.

Tero Kuusi (ETLA): "Finding the Bottom Line: A Quantitative Model of the EU's Fiscal Rules and their Compliance".

24.2.

Marko Terviö (Aalto yliopisto): "Secular Rise in (Demand and Supply of) Economically Valuable Personality Traits".

28.2.

Karl P. Sauvant (Columbia Law School): "Reform Proposals for the International Investment Regime".

10.3.

Tanja Saxell (VATT): "Patient Mix and Physician Responses to New Prescription Drug Information: Evidence from Medicare Expansion (with **Michael Dickstein** and **Marissa King**)".

16.3.

Nelli Valmari (ETLA): "Tuotevalikoimien vaihtuvuus".

17.3.

Aleksi Kalenius (OECD): "Kansainvälinen koulutusvertailu ja Suomi OECD:n peilissä".

21.3.

Unto Häkkinen (THL): "Sote-uudistus ja kapitaatiolaskelmat".

31.3.

Elias Einiö (VATT & CEP): "Nurturing the Young and Innovative".

7.4.

Jaana E. Korhonen (Helsingin yliopisto): "Kohti kestävää metsäbiotaloutta".

12.4.

Villa Kaitila (ETLA): "Export product range and economic performance".

21.4.

Juha-Antti Lamberg (JYU): "Talousjärjestelmien mureneminen – oppeja Rooman romahduksesta".

28.4.

Tuukka Saarimaa (VATT): "Mitä tiedämme asuntopolitiikan vaikutuksista?".

5.5.

Saara Tamminen (VATT): "Who benefits from services offshoring: empirical evidence at micro level".

9.5.

Marja-Lisa Laukkonen (ETLA): "Parental Job Loss and Application decisions in Finnish Higher Education".

12.5.

Aleksi Grym (SP): "FinTech Suomessa: miltä se näyttää ja miten se vaikuttaa?".

19.5.

Timo Aronkytö (Uudenmaan liitto): "Sote".

2.6.

Pirkko Nykänen (Prof emerita, UTA): "Sote-integraatiot – kokemukset ja opit tulevaisuudelle".

8.6.

Mikko Silliman (VATT): "Positiivisen diskriminaatorahoituksen vaikutuksista Helsingin peruskouluissa".

9.6.

Tuulia Hakola-Uusitalo (VM): "Kannustinloukkujen purkaminen".

12.6.

Tea Tähtinen, Lari Laukia, Samuli Sadeoja ja Joonas Tuhkuri (ETLA, MIT): "Etlan Tieto & teknologia -ohjelman hankkeiden kesätyöläiset esittäytävät".

15.6.

Maija Keskinen (ETLA): "Workplace Cooperation and Company Performance – Evidence from Finland".

16.6.

Pekka Sääskilahti (Compass Lexecon): "Over-Declaration of Standard Essential Patents and Determinants of Essentiality".

19.6.

Darius Ornston (Munk School of Global Affairs, University of Toronto): "Comparing Waterloo/Blackberry and Finland/Nokia: Interpersonal Networks and Economic Restructuring".

Liite 5 Seminaareja Etlassa

11.8.

Minna Wallenius (Tilastokeskus): "Avoimien työpaikkojen tilastointi".

18.8.

Tero Kuusi (ETLA): "Optimal fiscal policy under output gap uncertainty".

8.9.

Susana Martín Belmonte (Instituto de la Moneda Social): "The digital revolution and new monetary and financial tools".

15.9.

Olli Kuusisto (VTT): "Organisaatioiden digikypsyysoäkalu".

20.9.

Annaliina Kotilainen (Aalto yliopisto): "Wage rigidity and the collective bargaining cycle in Finland".

12.10.

Lari Laukia (ETLA & Aalto yliopisto): "Development of digital platforms over time – sequencing and reinforcement of platform core elements, learnings from Facebook Inc.".

13.10.

Hanna Virtanen (ETLA): "Lost Boys: Entry to post-compulsory education and crime".

20.10.

Karita Reijonsaari (Terveystalo): "Kokemuksia valinnan-vapaudesta".

27.10.

Niina Levo, Antti Heino (IBM): "Keinoälyn soveltaminen".

27.10.

Ed Westerhout (CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis): "Intergenerational Risk Sharing and Prospect Theory".

31.10.

Laura Ansala (Aalto yliopisto): "Completing Upper Secondary Education – Does Where You Grow Up Matter? ".

1.11.

Paolo Fornaro (ETLA): "New local indicators for jobs' and workers' flows, a cross-county approach".

10.11.

Topi Miettinen (Hanken): "Nobel-voittaja Richard Thaler – käyttäytymistaloustieteen uranuurtaja".

17.11.

Matti Liski (Aalto yliopisto): "Cross-ownership in a game of exit: the case of nuclear phase-out".

24.11.

Kari Varkila (Fennia): "Kattavan kilpailun edellytykset sotessa – Pk-yritysten haasteet ja mahdollisuudet".

27.11.

Melissa K. Griffith (PhD Candidate in Political Science, University of California, Berkeley): "Cyber-Conflict: National Defense Strategies in a Non-Traditional Threat Space".

1.12.

Matti Sarvimäki (Aalto): "Sharing the Pain? The Distributional Consequences of the Collapse of Finnish-USSR Trade".

20.12.

Markku Lehmus (ETLA): "Pitkäaikaistyöttömien määrällä painotetun NAWRUN estimointi".

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Jyrki Ali-Yrkkö

Finnveran vaikuttavuus ja globaalit arvoketjut, Kommenttipuheenvuoro, Finnvera, 24.1.

Perheyrittäjien merkitys Suomessa, Kommenttipuheenvuoro, Perheyrittäjien liitto ja Tilastokeskus, Helsinki, 25.1.

Globalisaatiossa kukaan ei pärjää yksin, Solos ry, 28.1.

Suomalaisten yritysten arvonnäkö, Solidiumin aloitteesta järjestetty keskustelutilaisuus, 9.2.

Missä arvo syntyy? Metsä Group, Espoo, 20.3.

Finland in Global Value Chains, Central bank of Croatia, Zagreb, Kroatia, 12.5.

Maailmantalous – minne menet? Suurlähettiläspäivät, Helsinki, 23.8.

Palvelualojen skaalautuvuus ja kansainvälistyminen, PALTA ry, Palvelujen ulkomaankauppa -työryhmä, 29.8.

Nokia and the Finnish Economy, Korean Development Institute, Helsinki, 31.8.

Palvelualojen kehitys, TEM, 27.10.

Kansallinen intressi ja yritykset, Solidiumin hallituksen kokous, 19.12.

Jyrki Ali-Yrkkö, Tero Kuusi

Miksi yritysten investoinnit ovat vähentyneet? Teknologiateollisuus ry, 28.2.

Jyrki Ali-Yrkkö, Timo Seppälä

Estonia in global value chains, Estonia Business School, Tallinna, Viro, 15.5.

Rita Asplund, Antti Kauhanen, Pekka Vanhala

Palkkatuen vaikuttavuuden arviointi, VNK, 22.8.

Palkkatuen vaikuttavuuden arviointi, VNK, 29.9.

Birgitta Berg-Andersson

Hur gör man konjunkturprognoser? – De makroekonomiska utsikterna i Finland, Hanken, 15.11.

Paolo Fornaro

Small and Medium Firms, Aggregate Productivity and the Role of Dependencies, IX Kansantaloustieteen päivät, 9.2.

Job Creation and the Role of Dependencies, Conference on the Role of the Firm in the Labor Market, Berliini, Saksa, 1.4.

Some facts on immigrant entrepreneurship in Finland, Swipe consortium, Ministry of Economic Affairs, 15.12.

Ville Kaitila

Minkälaisia vaikutuksia brexitillä voi olla Suomen talouteen ja suomalaisiin yrityksiin? Krogerus, 7.3.

Brexit: vaikutukset Suomen talouteen ja kansalaisten asemaan sekä Britannian talouteen, EU:n tulevaisuus / UM (Eurooppatiedotus), Helsinki, 10.11.

Brexit: vaikutukset Suomen talouteen ja kansalaisten asemaan sekä Britannian talouteen, EU:n tulevaisuus / UM (Eurooppatiedotus), Tampere, 17.11.

Suomen taloustilanne ja -näkymät, Laskentaekonomien vuosikokous, Helsinki, 7.12.

Ville Kaitila, Markku Kotilainen

Leijona ja lohikäärme: Suomen ja Kiinan taloussuhteet, EK:n sisäinen tilaisuus, 8.11.

Leijona ja lohikäärme: Suomen ja Kiinan taloussuhteet, Suomalais-Kiinalaisen kauppayhdistyksen tilaisuus, 15.12.

Antti Kauhanen

Ammattirakenteen muutos haastaa osaamisen, XL-Knowhow -työpaja, Helsingin Yrittäjät ja Sitra, 2.2.

Internal and External Hiring: The Role of Prior Job Assignments, HECER Labor and Public Economics Seminar, 28.2.

Comments on Global Wage Report 2016/2017 published by ILO, Työ- ja Elinkeinministeriö, 1.3.

Näkökulma miesten ja naisten työurisiin, STM Samapalkkaisuusohjelman asiantuntijaryhmä, 6.4.

Työn murros – Riittääkö dynamiikka? Sitra / Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutus, kurssi 10, 26.4.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

The Future of Work: New Division of Labor, Manufacturing Performance Days 2017, 31.5.

Ammattirakenteen muutos haastaa osaamisen, Opetus-hallitus, 13.6.

Aikuiskoulutustuen arviointi, Ammatillisen ja aikuiskoulutuk-sen koordinaatioryhmän tutkimusseminaari / STN Work & Health ohjelmat, 16.8.

Työn murros riittääkö dynamiikka? Sitra: Kestävän talous-politiikan kurssi 11, 13.9.

Aikuiskoulutustuen vaikuttavuuden arviointi, Koulutusrahasto, 26.9.

The Effects of an Education-Leave Program on Educational Attainment and Labor-Market Outcomes, Työelämän tutkimuspäivät, 2.11.

Aikuiskoulutustuen vaikuttavuuden arviointi, Opetus- ja kulttuuriministeriö, 28.12.

Antti Kauhanen, Mika Maliranta

Mikä polarisoi työmarkkinoita ja minne joutuvat työntekijät, Rakkaudesta tieteeseen / Suomen Akatemia STN, 14.2.

Heli Koski

Technology giants in patents wars: competition, litigations and innovation, Kansantaloustieteen päivät, Jyväskylä, 9.2.

Yritystukien vaikuttavuuden arviointi, Eduskunnan tarkastus-valiokunta, 22.2.

Datatalouden kehityssuuntia, Kilpailu- ja kuluttajaviraston seminaari, 16.3.

Technology giants in patents wars: competition, litigations and innovation, LUISS Carlo Guidi, seminar presentation, Rome, Italy, 23.3.

Technology giants in patents wars: competition, litigations and innovation, Building Expertise for Innovation Conference, Aalto University, 26.4.

Teknologiamurrokset uudistavat infrastruktuurikehityksen, STN -ohjelmajohtajien kokous ministeri Vehviläisen kanssa, 5.5.

Empirical evidence on patent wars, IPR-Economists breakfast meeting, 18.5.

Avoim data Suomessa, Yritystukineuvottelukunnan kokous, 19.5.

Technology giants in patent wars, 8th International Research Meeting in Business and Management, 6.7.

Technology giants in patents wars: competition, litigations and innovation, 6th European Conference on Corporate R&D and Innovation, Sevilla, Espanja, 27.9.

Hyvinvointia teknologiamurroksista, Tutkimuksen vaikutta-vuus -kokous, TEKES, 18.10.

Markku Kotilainen

Suomen talouden kehitysnäkymät vuosina 2017–2035, Verohallinto, 16.2.

Suomen ja Kiinan taloussuhteet, Elinkeinoelämän keskusliitto, 8.11.

Suomen ja Kiinan taloussuhteet, Espoon rotary-klubi, 13.11.

Annu Kotiranta

Henkilöstöpalveluyritykset digilöylyssä, Henkilöstöpalvelu-yritysten liiton seminaari, 3.11.

Annu Kotiranta, Antti-Jussi Tahvanainen

Preliminary results of the Finnish Innovation Ecosystem Survey, Turu yliopiston rehtoriaatti / Innovation University Seminar, 4.10.

Preliminary results of the Finnish Innovation Ecosystem Survey, Helsingin yliopiston yrityspalvelut, 8.12.

Martti Kulvik

Saatavuusloukut terveydenhuollossa, Sosiaalipolitiikan päivät, Jyväskylä, 26.10.

Martti Kulvik, Annu Kotiranta

Näkökulmia genomitiedon hyödyntämiseen, STM: Yrityksille ja teollisuudelle suunnattu genomitiedon hyödyntämisen sidosryhmätilaisuus, Helsinki, 10.11.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Martti Kulvik, Tarmo Valkonen

Paikallisuuden ja yksilöllisyyden merkitys terveydenhoidossa, Yhteiskunnallinen neuvonantajaryhmä, Promeq, Helsinki, 20.10.

Terveyden tutkimus, TKI ja talouskasvun odotukset -kansantaloudellinen kurkistus, Valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän seminaari: terveyden tutkimuksen toimintaympäristö 2020 / STM, Hotel Gustavelund, Tuusula, 15.6.

Tero Kuusi

Tuotantokuilumenetelmän kommentointi, Valtiontalouden tarkastusvirasto, 3.3.

Aiheita finanssipolitiikan tutkimukseksi talouspolitiikan arviointineuvostolle, ETLA, 29.5.

USA:n kaupan arvonnäkökulma, UM / Trans-Atlanttinen talous taskforce, 1.6.

EU:n finanssipoliittisten sääntöjen esittely, Taloustutkijoiden kesäseminaari – Jyväskylän yliopisto, 8.6.

Tuottavuuden kehittäminen julkisella sektorilla, Valtion Palvelukeskus, 12.9.

Rakenteellinen epävarmuus ja optimaalinen talouspolitiikka EU:ssa, Valtiontalouden tarkastusvirasto, 20.9.

Digitaalinen työnkuva, ETLA / Työterveyslaitos, 29.9.

EU fiscal rules, real-time uncertainty, and stabilization, FirstRun seminar Fiscal Rules, Stabilization and Risk-Sharing in the EMU, 3.10.

Digitaalinen työnkuva, Turun yliopisto / ETLA, 5.10.

Digitaalinen työnkuva, Valtiovarainministeriö KT-osasto, 14.10.

Vienninrahoitushankkeen ohjausryhmä, VNK, 20.11.

Vientitakuuhankkeen esittely, Meyerin telakka / VNK / Etla, 8.12.

Vientitakuuhankkeen esittely, Nokia / VNK / Etla, 13.12.

Tero Kuusi, Martti Kulvik, Tarmo Valkonen

Digitaalinen työnkuva, Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveysvirasto, 8.9.

Jukka Lassila

Linking pension age to life expectancy, Tallinn University, Estonian Institute for Population Studies, 18.1.

Markku Lehmus

ETLA macro model for forecasting and policy simulations, Valtiovarainministeriön kansantalousosaston seminaari, Valtioneuvoston linna, Helsinki, 19.1.

Reinforcing the crisis: Brexit and Finland, Brexit: What impact on member states? CEPS, Bryssel, Belgia, 7.2.

Forecasting unemployment with Google Searches, New Techniques and Technologies for Statistics, 2017, European Commission, Bryssel, Belgia, European Commission, Bryssel, Belgia, 15.3.

Distributional and employment effects of labour tax changes: Finnish evidence over the period 1996–2008, 14th EURO-FRAME Conference on Economic Policy Issues in the European Union, Berliini, Saksa, 9.6.

Asuntohintojen ennustaminen big datan avulla, RASTI-seminaari / SYKE (Suomen ympäristökeskus), Helsinki, SYKE, 19.9.

Commodity prices: Oil price developments, AIECE autumn meeting, Bryssel, Belgia, 16.11.

Nykyhetken ja lyhyen aikavälin ennustaminen Etlassa, Elinkeinoelämän etujärjestöjen ekonomistit -keskustelukerhon kokous, Helsinki, 28.11.

Aija Leiponen

(Big) Data Strategy, DRUID Academy, Odense, Tanska, 19.1.

Data Marketplaces, Academy of Management Technology and Innovation Management division, Kööpenhamina, 29.1.

Markets for (Big) Data, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun tutkimusseminaari, 1.3.

Data Markets, European Commission Joint Research Centre, Bryssel, 27.3.

Markets for (Big) Data, Aalto Yliopisto Bit Bang kurssi, Espoo, 5.4.

University patenting and technology transfer, Northwestern University/Searle Center, Chicago IL USA, 4.5.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Data Economy and Platforms, Kilpailuvirasto, 23.5.

The (Unfulfilled) Promise of Data Marketplaces, Munich Summer Institute, 29.5.

Mika Maliranta

New firms, entrepreneurs and productivity, TEM-Eurofound seminar, 17.1.

Tuottavuuskehitykseen panostaminen ja elinkeinoelämän uudistaminen; mitä valtio voi tehdä? OECD ajankohtais-tilaisuus, TEM, 9.3.

Luovan tuhon tie kilpailukykyyn, Tulevaisuusfoorumi 2017: Data ja tulevaisuuden työ – kohti älykäästä ja ihmiskesteistä digitalisaatiota, Haaga-Helia, 15.3.

Johtamiskäytännöt ja organisaation (ja kansantalouden) menestys, AMKE-päivät, 4.4.

Johtamiskäytännöt ja kilpailukyky, Talous- ja elinkeino-poliittinen seminaari, SAK, 8.4.

In quest of longevity, happiness, tolerance and appreciation of architecture, Urban Quest: KICK-OFF "What is Urban Quest All About?", 8.6.

Yritystuet nopeuttavat vai hidastavat talouskasvua? SAK, 13.6.

Business Owners, Employees and Firm Performance, DIW Applied Micro Seminar, Berlin, 23.6.

Talouskasvu, suhdanteet ja talouspolitiikka, Kansalaistiedon kurssi. Päivölän opisto, 11.8.

Tuottavuuden hajonta yritysten välillä ja toimialojen tuottavuuden kasvu, Torstai-seminaari/Valtiovarainministeriö, 31.8.

Yritykset ja kansantalouden kehitys, EMBA-luento, Oulun yliopisto, 15.9.

Tekoälyn kansantaloudelliset muutosvoimat, Tekoälyohjelma: Työn ja yhteiskunnan muutos alatyöryhmä, TEM, 19.9.

Agglomeration economies, productivity and regional business dynamics, Master's Programme in Urban Studies and Planning, University of Helsinki, 9.10.

Digitalisaatio murtaa toimialojen rajat, Ville Peltolan esityksen kommenttipuheenvuoro, Teknologia 17, Cross industry spotlight: Digitalisaatio murtaa toimialojen rajat, 11.10.

Johtaminen 100-vuotisessa Suomessa -keskustelu, Yliopisto-päivät: Kasvua yhteistyössä / Jyväskylän yliopiston kauppa-korkeakoulu, 27.10.

Micro-level dynamics of output, employment and productivity growth: the role of High Growth Firms (HGFs), OECD, STI, Working Party on Industry Analysis (WPIA), 6.11.

Työn murros ja johtamiskäytäntöjen tila, Henkilöstötilaisuus: Tekoäly ja työn murros, Opetus- ja kulttuuriministeriö, 15.11.

Kilpailukyky ja talouden uudistuminen, Menestyksen strategiat -johtamiskoulutusohjelma, Executive MBA (Jyväskylän yliopisto), 15.11.

Työn murros ja talouden kasvu, Vihreiden poliittisen tavoite-ohjelman työryhmä, 28.11.

Markkinatalouden pro-teesit. Yritys on suunnitelmatalous ja kansantalous on markkinatalous, TTT-säätiö, 21.12.

Juri Mattila

Lohkoketjuteknologia – Alustatalouden uusi aalto? Nordic Post Trade Forum, 16.2.

Lohkoketjuteknologia ja älykkäät sopimukset, Lakimiesliiton koulutus, 16.2.

Lohkoketjuteknologia ja älykkäät sopimukset – Muuttuuko kunnallinen sopiminen? Kuntaliiton Talous- ja rahoitus-foorumi, Tallink Silja Symphony, 8.3.

Lohkoketjuteknologia – Alustatalouden uusi aalto? Forum Virium, Helsinki, 23.3.

Lohkoketjuteknologia – Alustatalouden uusi aalto? Suomalainen klubi, 27.3.

Blockchain Technology – A New Wave of the Platform Economy? Fortum Brain Breaks, Espoo, Suomi, 28.3.

Blockchain Technology – A New Wave of the Platform Economy? Fortum Brain Breaks, Tukholma, Ruotsi, 29.3.

Lohkoketjuteknologia – Alustatalouden uusi aalto? Payment Summit 2017, 30.3.

Blockchain-teknologia ja sen hyödyntäminen, Digitalisaatio ja yrityskaupat / Krogerus, 10.5.

Lohkoketjuteknologia jakamistalouden mahdollistajana, Aalto Executive Education, 12.5.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Lohkoketjuteknologia jakamistalouden mahdollistajana, Aalto Executive Education, 17.5.

Blockchain-teknologian sovellettavuus, Pöyry, 4.9.

Blockchain Technology and Its Implications, Managing for the Future / Aalto MBA, 11.10.

Blockchain technology – A New Wave of the Platform Economy? Digivisio / Finanssiala ry., 13.10.

Lohkoketjuteknologia ja muuttuvat liiketoimintamallit, Digitaalinen turvallisuus liiketoiminnassa / Aalto Professional Development, 17.10.

Digitalisaation vaikutus ekosysteemeihin – Alustatalous teollisuudessa, Tulevaisuuden tehdas / AlmaTalent Events, 14.11.

Smart Contracts and the Industry Adoption of Blockchain Technology, ICT Enabled Service Business and Innovation / Aalto-yliopisto, 21.11.

Lohkoketjuteknologian soveltaminen energia-alalla, Energia-alan IT-seminaari, 23.11.

Blockchain & Cybersecurity, D9-digitiimi / Valtiokonttori, 7.12.

Lohkoketjuteknologia finanssialalla, Aalto Executive Education Oy, 15.12.

Juri Mattila, Timo Seppälä

Alustatalous ja lohkoketjuteknologia – Kolmas aalto rantautuu, neljäs aalto nousee? Tiedosta palveluja / TraFi, 17.3.

Distributed Governance in Multi-Sided Platforms, Industry Studies Association Conference 2017, Washington D.C., Yhdysvallat, 25.5.

Alustatalous ja lohkoketjuteknologia, Työ- ja elinkeinoministeriö, 28.11.

Niku Määttänen

Trump ja USA:n yritysverotus, Etna, 8.2.

Yritys- ja pääomaverotuksen uudistaminen – mitä pitäisi tehdä? EK, 14.2.

Kohti tehokkaampaa verotusta, Kokoomuksen verotyöryhmä, Helsinki, 21.3.

Trumpin veropolitiikka, Etna, 28.3.

Lukukausimaksut: tehokas ja oikeudenmukainen tapa ratkaista korkeakoulujen rahoitusvaje, Taloustieteellinen yhdistys, Helsinki, 15.5.

Comments on Daniel Shavero: The rise and fall of DBCFT..., Nordic Tax Research Council Annual Conference, Haikko, 1.6.

Welfare Effects of Housing Transaction Taxes, Public Economic Theory Conference, Pariisi, 13.7.

Comments on Dirk Niepelt: "Domestic, External, and Implicit Debt and Default", Suomen Pankki, Demographics and the Macroeconomy, 13.10.

Katariina Nilsson Hakkala

Firm-Level Responses to Chinese Competition on Export Markets, VATT-seminaari, 21.9.

Managing the Changing Realities in Global Trade: A Finnish Perspective, Ruotsin suurlähetystö / Kommerskollegium, 4.10.

Firm-Level Responses to Chinese Competition on Export Markets, SNEE-conference: Trade and Integration in a Time of Anti-Globalization, 25.10.

Miten mitata vientiä: bruttovientiluvut vai kotimainen arvonlisäys? VNK, 27.11.

Mika Maliranta, Petri Rouvinen

New Entrepreneurs in Theory and Practice, IX Kansantaloustieteen päivät, Jyväskylä, 9.2.

Petri Rouvinen

Intangibles and International Sourcing: Implications for Policy, Tekes-Vinnova Research Groups' Meeting, 25.1.

Kasvun nälkä: ajatuksia pääomasijoitustoiminnasta ja sen kehittämisestä, TEM'in EIO-ryhmä, 27.1.

Tekesin vaikuttavuus, Tekesin johtokunta, 31.1.

Kasvun nälkä, Tekesin päättäjäaamu, Hotelli Klaus K, Helsinki, 2.2.

Remarks on the OECD Review of Finnish Innovation Policy in 2017, TEM/OECD, 9.3.

OECD-arviointi: Mitä siinä ei ole? Tech Day Finland / TEK, Teknologiaateollisuus, Tekes, VTT, 5.4.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Digitalisaatio ja työn murros, Sitran Ratkaisuihin 100 -haastekilpailun orientaatiopäivä, Ruoholahti, Helsinki, 7.4.

Digitalisaatio ja talouspolitiikka, Esitys talousneuvoston kokouksessa, VNK, Kesäranta, 19.4.

Nordic Scaling: Thoughts on Data, Benchmarking, and Measurement, Nordic Innovation / Nordic Scaling Advisory Board -meeting, Kööpenhamina, 27.4.

Digitalisaatio ja työelämän muutos, Elintarviketeollisuusliitto ry, 16.5.

Digitaalinen transformaatio, Sitran hallituksen ja johtoryhmän strategiapäivä, 24.5.

Global Value Chains, AmCham Finland, EVA, 29.5.

Does Digitalization Cause Us to Have a Biased View of the Economy? Knowledge Sharing Breakfast, Aalto University, School of Business, 1.6.

Digitalisaatio ja (ihmis)työn tulevaisuus, Tapaturmavakuutuskeskuksen teemakokous, 8.6.

Global Value Chains, Sveriges Ambassad, Helsingfors, 13.6.

Digibarometri 2017 julkistaminen, Liikenne- ja viestintäministeriö, Tekes, Teknologiateollisuus ja Verkkoiteollisuus, 15.6.

The US Economy & the ABCs of the Digital Transformation, San Francisco Bay Area Visit organized by Sitra (Nordic Innovation House, Palo Alto, CA), 26.6.

Beyond the Hype: What Does It All Mean? San Francisco Bay Area Visit organized by Sitra (wrap-Up session at Nikko Hotel), 28.6.

Tekoälyn voitto? Liikenne- ja viestintäministeriö (Ministeriön johtoryhmän kokous), 22.8.

Toisen koneajan toinen vaihe, PwC Tax & Legal kehityspäivä, Haikon kartano, 8.9.

Digitalisaatio ja työn tulevaisuus, Digital Business goes NBF, Nordic Business Forum, 3.10.

Digi, tekoäly ja työn muutos, Maanpuolustuksen 53. erikoiskurssi: Tekoäly & yhteiskunnan turvallisuus. Nokia Oyj, 13.10.

Digitaalisuus, työllisyys ja yrittäjyys, TEM ja Suomen Akatemia/STN (Asiantuntijoiden ja STN-tutkijoiden ”Vuoropuhelua kestävästä kasvusta ja työllisyydestä strategisen tutkimuksen äärellä” seminaari), TEM, 24.10.

Neljäs teollinen vallankumous: Miltä näyttää työn tulevaisuus? Pohjanmaan Kauppakamari, 3.11.

Digimahdit ystävästä viholliseksi? Sitran työpajailta työmarkkinaohjaajille: Round table -konseptin & Kalifornian matkan wrap-up (Selkämerentorni klo 17:30-20:00), 7.11.

Econometric Observations, 4front, Etlatieto, Vertical Accelerator (Maria O1): Tekes startup & accelerator workshop, 22.11.

National Perspectives: Finland, Seminar of the Berkeley WITS Project & the OECD Going Digital: Working, Earning, Learning in the Age of Intelligent Tools, UC Berkeley, 1.12.

Digitalisaatio ja työn tulevaisuus, Eduskunnan kasvuverkosto (Pikkuparlamentti), 8.12.

Digialustat & tekoäly yritysten arjessa: mikä muuttuu, mistä hyödytään? Etelä-Karjalan kauppakamari ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK: Elinkeinoelämän foorumi – Tekoäly ja digitalisaatio yritysten arjessa, 11.12.

Fiksu työ alustatalouden aikakaudella, Sininen eduskuntaryhmä, 12.12.

Team Finland -toimijoiden vaikuttavuusarvointi, 4front ja Etlatieto: Team Finland -työpaja (Itämerentorni), 14.12.

Petri Rouvinen, Ilkka Ylhäinen, Mika Pajarinen

Onko IMD:n ja WEF:n kilpailukykyraporteista politiikanteon tueksi? Työ- ja elinkeinoministeriö, Valtioneuvoston kanslia, 15.5.

Timo Seppälä

Platforms, blockchain and it's business implications, Futurice Oy, 9.1.

Alustatalous ja hankinta, Aalto Professional Development, 10.1.

Globaalit arvoketjut ja ekosysteemianalyysi, Aalto Professional Development, 11.1.

The Role of APIs in Firm Performance, Työ- ja Elinkeinoministeriö / Pekka Lindroos, 20.1.

The Value Chain – What do we know about Bicycle? University of California, 25.1.

Johdanto digitaaliseen alustatalouteen, Empower Oyj, 28.2.

Internet of Things and industrial service operations, Aalto yliopisto, 9.3.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Lohkoketjujen liiketoimintamahdollisuudet, Hub13, 14.3.

Kaiken palvelullistuminen, digitaaliset alustat, ja massadata, Aalto Executive Education, 15.3.

Digital Platform Scale, Aalto yliopisto, 23.3.

Alustatalous: Blockchain-tekniikan mahdollisuudet musiikkiteollisuudelle, AlmaTalent Oy, 28.3.

Alustatalous – 4. aalto, uudet liiketoimintamahdollisuudet, Tekes, 29.3.

Lohkoketjuteknologia ja älykkäät sopimukset, Aalto Professional Development, 4.4.

What is a Digital Platform Economy?
Tekes – Strategiayöryhmä, 12.4.

Alustatalous – 4. aalto, uudet liiketoimintamahdollisuudet, Tekes, 26.4.

Alustatalous – 4. aalto, uudet liiketoimintamahdollisuudet, Sitra, 3.5.

Software is no longer embedded in Products, but rather Products are Embedded in Software, Embedded Conference, Finland, 3.5.

Digitaaliset liiketoimintamallit, Aalto Executive Education, 12.5.

Digitalisaation vaikutukset Empowerin liiketoimintaan, Empower Oy, 16.5.

Digitalisaatio ja sen johtaminen, 17.5.

Towards Decentralized Digital Platform Control, 31.5.

Lohkoketjut tulevat, mitä ne ovat, ja miltä tulevaisuus näyttää? Palta ry, 1.6.

Alustatalous ja sen mahdollisuudet? Maanmittauslaitos, 7.6.

Digitaalisiksi alustayritykseksi? AaltoEE, 8.6.

Blockchain and the Energy Sector, Tekes, 13.6.

Alustatalous ja massadata ilmiönä, AaltoEE, 19.6.

What is a Digital Platform Economy? A-Lehdet Oy, 30.8.

Influence of digitalization on transactions and business models, UPM-Kymmene Oyj ja Aalto yliopisto, 31.8.

Alustatalous luo uutta liiketoimintaa ja uusia liiketoimintatapoja, LOGY ry, 6.9.

Reshaping business (jobs) with Platforms and Artificial Intelligence? Palta ry, 14.9.

Tulevaisuuden tuotanto, Aalto Executive Education Oy, 28.9.

Digitaaliset alustat, data ja tekoäly: Miten yritysten liiketoiminta muuttuu? Affecto Oy, 28.9.

Digital Platforms, Aalto Executive Education, 2.10.

Digitalization and platform thinking, Aalto Executive Education, 4.10.

Global Value Chains / Ecosystem Analysis, Aalto Executive Education, 9.10.

Lohkoketjut tulevat, mitä ne ovat ja miltä tulevaisuus näyttää? Teknologia Forum 2017, 11.10.

Digitalisaation kolmas aalto ja kaiken palvelullistaminen, AaltoPro, 16.10.

Digitaaliset alustat, massadata ja tekoäly, AaltoPro, 17.10.

Alustatalous luo uutta liiketoimintaa ja uusia liiketoimintatapoja, STO-Suomen tuotannonohjauksen yhdistys, 14.11.

Teolliset digitaaliset alustat – onko niitä? AKL, 21.11.

Forecasting the Architecture of the Music Industry Research Snapshot, Slush, 28.11.

Datalouden vallankumous teknisenä ja taloudellisenä ilmiönä, Krogerus, 11.12.

Digitalisaatio ja sen vaikutus liiketoiminnan kehittämiseen, Aalto Executive Education, 14.12.

Digitaaliset palvelut ja ekosysteemit, Aalto Executive Education, 15.12.

Timo Seppälä, Annu Kotiranta, Antti-Jussi Tahvanainen, Juri Mattila

Kuluttajakeskeinen Avoin Ekosysteemi, Kuluttajakeskeinen Avoin Ekosysteemi -julkaisuseminaari / Deloitte, 8.12.

Timo Seppälä, Juri Mattila

Platforms, blockchain and it's business implications, Accenture Finland Oy, 11.1.

Lohkoketjuteknologia – Digitaalisen alustatalouden neljäs aalto, AlmaTalent, 10.2.

Alustatalous ja lohkaketjut tulevat – Mitä ne ovat, ja miltä tulevaisuus näyttää? Helen, 7.6.

Digitaalinen alustatalous&3. aalto rantautuu, Euroclear, 19.6.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Lohkoketjuteknologia energia-alalla, Energiateollisuus ry, 22.9.

Lohkoketjuteknologia – Digitaalisen alustatalouden neljäs aalto, AlmaTalent, 5.10.

Timo Seppälä, Petri Rouvinen

What is a Digital Platform Economy?
Tekes – Strategiatyöryhmä, 19.4.

Antti-Jussi Tahvanainen

Ekosysteemiajattelua, Ruokaa ja puuta Itämerellä -seminaari, MTK, Helsinki, 23.1.

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Tuoteketjun menestyksen avaintekijät – ristiinpölytystä elintarvikesektorille / Ruokatieto, Espoo, 23.3.

Suomalaisen ruokaketjun menestyksen avaintekijät – Millä segmenttien välinen nollasummapeli saadaan vihellettyä poikki? Vilja- ja öljykasvissektorin yhteistoimintahankkeen kevätseminaari, Helsinki, 25.4.

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Agronomiliiton 120-vuotis juhlaseminaari / Agronomiliitto, Finlandiatalo, Helsinki, 28.4.

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Toimialojen rahoitusseminaari 2017, TEM, Helsinki, 11.5.

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Atria / yrityksen sisäinen Atria Trainee -ohjelma, Seinäjoki, 12.9.

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Elintarvikealan kilpailukyky seminaari / Satakunnan ELY-keskus, Noormarkku, Satakunta, 12.9.

Suomalaisen lihakset kilpailukyky, MTK, Lihaseminaari, Helsinki, 1.11.

Antti-Jussi Tahvanainen, Annu Kotiranta

Suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen avaintekijät, Elintarvikeketjun kilpailukykytutkimus -loppuseminaari / VNK, Säätytalo, Helsinki, 19.1.

Think Tank Exchange -konsortion valmistelua, IW Köln, Saksa, 7.6.

Tarmo Valkonen

Sote: enemmän, paremmin, halvemmalla, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, 14.3.

Suomi ikääntyy -luento: Väestön ikääntymisen kansantaloudelliset vaikutukset, HY/Yhteiskuntapolitiikka, 29.3.

Työnjako ja rahoitus uusiksi. Nykymallin ongelmat, laadukkaiden ja vaikuttavien toimien käytön esteet, Terveys- ja sosiaalipalvelujärjestelmän laatu ja vaikuttavuus, näin se syntyy / Mediuutiset, Finlandia-talo, 31.10.

Vesa Vihriälä

Miten taloutta ennustetaan?, Kulosaaren yhteiskoulu, 18.1.

Maailman talous ja Suomen saaminen kasvu-uralle, Hyvän mielen Hankkija-risteily / Hankkija, 2.2.

International investment regime, puheenvuoro, KEPA, 27.2.

Mistä lääkkeet nationalismiin ja käpertymisen aikaan?, Ulkoasiainministeriö, 28.2.

Rules-based fiscal policy, VTV-seminaari, Kommenttipuheenvuoro, 3.3.

Talouden näkymät, Talous- ja Sijoitustapahtuma / Pohjanmaan Expo Oy, Vaasa, 8.3.

Finland – aspects of economic trends, IMF country mission, 9.3.

Investment plan for Europe, High-level roundtable / EPSC, Bryssel, 10.3.

Talous kasvaa – kaikki kunnossa? Design Forum Talk: Kasvua muotoilusta/Design Forum Finland, 22.3.

Millä eväillä innovaatioita ja kasvua? CFO Forum 2017 – Tekoäly, talousprosessien tulevaisuus? / Basware ja Talentum Events, Scandic Park, Helsinki, 6.4.

Metsäteollisuuden merkitys Suomen kansantaloudelle, Puunjalostusinsinöörien kevätseminaari, 21.4.

Yliopistojen rahoitus, Suomen yliopistot UNIFI ry, johtoryhmä, 26.4.

Brexit and Finland, House of Lords delegation, 8.5.

The Nordic model, Furman University students, 29.5.

Future of Europe and globalization, European Commission Representation in Finland, 8.6.

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Yliopistojen taloudelliset vaikutukset, Suomen yliopistot
UNIFI ry, 13.6.

Vastuullisuus ja solidaarisuus EU:ssa, Suomen Pankki, 15.6.

Kansainvälisen talouden tilanne, EK:n johtoryhmä, 21.8.

Finland in the changing tides of globalization,
Etlan globalisaatioseminaari, 24.8.

Talouspolitiikan pääasiat, Hallituksen budjettiriihi, Kesäranta,
30.8.

The Finnish economy in the age of globalization, norjalaisten
HR-johtajien ryhmä, 31.8.

Kasvu on käynnistynyt, ovatko huolet haihtuneet? Elinvoima-
seminaari / Suomen Yrittäjät, kauppakamari ja Mikkelin
elinkeinoyhtiö Miksei, Mikkeli, 5.9.

Brexitin vaikutus Suomeen, Millton talks, 21.9.

Post-Brexit maailma, Business fellows, EVA, 22.9.

Emun tulevaisuus, lounaskokous, Eiran Rotary, 25.9.

Emun tulevaisuus, Keskustan talouspoliittinen työryhmä,
26.9.

Talouden ajankohtaiskatsaus, Seinäjoen maakunnan
yhteistyöryhmän (MYR) kokous, 29.9.

Etelä-Pohjanmaan ja eteläpohjalaisuuden tulevaisuuden
näkymiä eri näkökulmista, Asko Peltolan seminaari /
Etelä-Pohjanmaan liitto, 29.9.

Emun kehittäminen, Trion Emu-seminaari, Kesäranta, 4.10.

Globalisaatio ja Suomi, Suomen talous ja talouspolitiikka
-kurssi / Aalto-yliopisto, 12.10.

EMUn askeleet, EK:n kauppapoliittinen valiokunta, 13.10.

Loppuyhteenveto Futureforumissa, FUTUREFORUM:
Digitalization, Innovation and Productivity, Hanaholmen,
19.10.

A 'flexible union' in economic cooperation, Kaunas University
of Technology, Vilna, 2.11.

Emun kehittäminen, EK / Bryssel, 14.11.

Globalisaatio ja Suomi, EK / Bryssel, 15.11.

Globalisation, Nordic union group, Bryssel, 15.11.

Suomen työmarkkinoiden ja työelämän haasteisiin
vastaaminen, Työpoliittisen aikakauskirjan juhlaseminaari,
29.11.

Virtanen Hanna

Korkeakoulutus, lukukausimaksut ja sosiaalinen liikkuvuus,
Taloustieteellinen yhdistys, 15.5.

Lost Boys: Entry to post-compulsory education and crime,
Nordic Summer Institute in Labor Economics, 7.6.

Oppimisen laadusta on huolehdittava, kun nuorten
koulutusta siirtyy työpaikoille, Ammatillisen koulutuksen
reformin seurantaryhmä (OKM), 12.6.

Lost boys: Entry to post-compulsory education and crime,
The European Economic Association (EEA), 23.8.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät, lausunnot, kuulemiset

Jyrki Ali-Yrkkö

Suomen taloustilanne, IMF, 3.10.

IMF:n Suomi-tiimin asiantuntijakuuleminen, IMF, 25.10.

Helsingin Sanomain Säätiön järjestämän Uutisraivaaja-innovaatiokilpailun tuomariston jäsen 20.9.

Rita Asplund

Käsitöiden arviointi, Kelan Sosiaali- ja terveysturvan raportteja -sarja, 13.3.

Käsitöiden arviointi, Sosiologia-lehti, 13.3.

Käsitöiden arviointi, International Journal of Manpower, 25.9.

Käsitöiden arviointi, International Journal of Manpower, 4.10.

Käsitöiden arviointi, The Service Industries Journal, 28.12.

Birgitta Berg-Andersson

Jäsen, Kansantalouden tilinpidon asiantuntijaryhmä, Tilastokeskus, 1.1.–31.12.

Hörande, Förslag till budget för landskapet Åland 2018 / Den makroekonomiska utvecklingen i Finland, Ålands lagtings finans- och näringsutskott, 29.11.

Ville Kaitila

Käsitöiden arviointi, Unia Europejska.pl., 28.2.

Jäsen, Ulkoministeriön OECD-asioiden koordinaatioryhmä, Ulkoministeriö, 1.1.–31.12.

Jäsen, Kuluttajahintaindeksin asiantuntijaryhmä, Tilastokeskus, 1.1.–31.12.

Antti Kauhanen

Lausunto, Nollasopimusten kieltäminen lailla, Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, 16.2.

Käsitöiden arviointi, Economic Journal, 14.3.

Väitöskirjan esitarkastus, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu / Taloustiede, 16.3.

Käsitöiden arviointi, Applied Economics Letters, 28.3.

Suomen työmarkkinoiden haasteet, Euroopan komissio / työllisyysosasto, 5.4.2017

Member of Editorial Advisory Board, Journal of Participation and Employee Ownership, 24.5.

Käsitöiden arviointi, Economic and Industrial Democracy, 7.6.

Käsitöiden arviointi, Yhteiskuntapolitiikka, 7.6.

Käsitöiden arviointi, Journal of Labor Research, 2.8.

Käsitöiden arviointi, Kansantaloudellinen Aikakauskirja, 2.8.

Käsitöiden arviointi, Yhteiskuntapolitiikka, 10.8.

Käsitöiden arviointi, Journal of Applied Economics, 20.9.

Käsitöiden arviointi, Journal of Labor Research, 4.10.

Pro Gradun ulkopuolinen tarkastaja, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun taloustieteen laitos, 4.10.

Käsitöiden arviointi, International Journal of Production Economics, 11.10.

Käsitöiden arviointi, Economic and Industrial Democracy, 12.10.

Käsitöiden arviointi, Kansantaloudellinen Aikakauskirja, 25.10.

Käsitöiden arviointi, Applied Economics, 3.11.

Käsitöiden arviointi, Industrial Relations, 6.11.

Ajankohtainen työmarkkinatilanne, Euroopan komissio, 20.11.

Käsitöiden arviointi, International Journal of Production Economics, 8.12.

Käsitöiden arviointi, Journal of Productivity Analysis, 27.12.

Käsitöiden arviointi, Yhteiskuntapolitiikka, 28.12.

Antti Kauhanen, Hanna Virtanen

Lausunto, Syrjäytyminen ja sen ehkäiseminen, Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta, Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, 7.3.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät, lausunnot, kuulemiset

Heli Koski

Lausunto, Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle toiminnastaan 2016 valtiopäiville, Tarkastusvaliokunta, 22.2.

Lausunto, Luonnos hallituksen esitykseen laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi, Liikenne- ja viestintäministeriö, 1.6.

Lausunto, Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeeseen VM055:00/2014 liittyvä lainsäädännön valmistelu, 9.6.

Markku Kotilainen

Jäsen, Valtioneuvoston kanslian EU-asiantuntijaryhmä, Valtioneuvoston kanslia, 1.1.–31.12.

Jäsen, Valtiovarainministeriön EU-asiantuntijaryhmä, Valtiovarainministeriö, 1.1.–31.12.

Jäsen, Suomen Akatemian suomalais-venäläisen tieteellisteknisen komission taloustieteiden ryhmä, Suomen Akademia, 1.1.–31.12.

Jäsen, Eurooppalaisten tutkimuslaitosten Euroframe-ryhmän steering committee, Euroframe, 1.1.–31.12.

Jäsen, Euroframe-ryhmän konferenssin ”Growth and Inequality” scientific committee, Euroframe, 1.2.–9.6.

Annu Kotiranta

Jäsen, The Confab Club, The Expert Panel on Science, Technology and Innovation Policy.

Jäsen, Suomen IPCC-työryhmä, Ympäristöministeriö 1.1.2015–31.12.2018.

Annu Kotiranta, Petri Rouvinen

Kommentti, OECD Reviews of Innovation Policy: Finland 2017 (Draft Overall Assessment and Recommendations)”, Työ- ja elinkeinoministerin elinkeino- ja innovaatiopolitiikan osasto, 27.3.

Tero Kuusi

Asiantuntijalausunto, Trumpin kauppapolitiikan vaikutuksia, Ulkoministeriö, 2.10.

Jukka Lassila

Lausunto, Työeläkeindeksin palauttaminen palkkatasoindeksiksi, Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta, 16.2.

Pyydetty lisälausunto, Työeläkeindeksin palauttaminen palkkatasoindeksiksi, Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta, 28.2.

Käsitteellöityksen arviointi, International Journal of Forecasting, 29.9.

Markku Lehmus

Jäsen, Eurooppalaisten tutkimuslaitosten AIECE-yhteisön steering committee, AIECE, 1.1.–31.12.

Käsitteellöityksen arviointi, Public Finance Review, 23.5.

Aija Leponen

Käsitteellöityksen arviointi, Economic Journal, 27.1.

Lausunto, Elisan ydinosaaminen / strategiatyö, Elisan strategiatyöryhmä, 2.2.

Kirjan käsitteellöityksen arviointi, Oxford University Press, 15.2.

Kuuleminen, Building a European Data Economy, European Commission / European Political Strategy Centre, 28.3.

Käsitteellöityksen arviointi, Academy of Management Journal, 20.4.

Käsitteellöityksen arviointi, Academy of Management Journal, 15.6.

Rahahakemusten arviointi, European Patent Office Academic Research Programme, 16.7.

Käsitteellöityksen arviointi, Academy of Management Journal, 23.10.

Väitöskirjan esitarkastus, Jyväskylän Yliopisto taloustieteen laitos, 25.10.

Käsitteellöityksen arviointi, Academy of Management Journal, 12.11.

Käsitteellöityksen arviointi, Research Policy, 1.12.

Käsitteellöityksen arviointi, Research Policy, 14.12.

Käsitteellöityksen arviointi, Journal of Economics and Management Strategy, 30.12.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät, lausunnot, kuulemiset

Mika Maliranta

Tieteellisen artikkelin arviointi, Journal of Development Economics, 11.4.

Lausunto, Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018, Eduskunnan työ- ja elinkeinojaosto, 20.10.

Juri Mattila

Asiantuntija, #Blockchain4EU-projekti (lohkoteknologian teollisia muutosvaikutuksia), EU-komission alainen asiantuntijatyöryhmä EU Policy Lab of the Joint Research Center ja ”Sisämarkkinat, teollisuus, yrittäjyys ja pk-yritykset” -pääosasto. 1.11.2017–.

Juri Mattila, Timo Seppälä

Lausunto, Lohkoteknologian sääntely Euroopassa, Euroopan parlamentin teollisuus- ja tutkimusvaliokunta, 18.8.

Niku Määttä

Vastaväittäjä, Matti Koivuranta, Oulun yliopisto, 16.2.

Lausunto, Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportista VM077:00/2016, Valtionvarainministeriö, 22.3.

Katariina Nilsson Hakkala

Käsikirjoituksen arviointi, Journal of Labour Economics, 18.10.

Osallistuja, Arvonlisäpohjaisen ulkomaankauppatilastoinnin kehittäminen -työryhmä, UM,TK, Suomen Tulli, VATT ja ETLA, 7.12.

Petri Rouvinen

Osallistuja, EIS (European Innovation Scoreboard) Expert Workshop on Big data as a statistical source for innovation indicators, 16.2.

Reviewer, Research Policy, 15.12.

Jäsen, Business Finlandin ”Luovat alat ja uusi arvonluonti”, Advisory Board, 2017–18.

Jäsen, opetusministeri Grahn-Laasosen asettamassa osaamisen tulevaisuuspaneelissa (pj. Anne Brunila), Opetus- ja kulttuuriministeriö, 8/2017-keväät 2019.

Tuomariston jäsen, FVCA:n Kasvunrakentaja-kilpailu, 23.5.

Antti-Jussi Tahvanainen

Asiantuntija, Viranomaisyhteistyö elintarvikeviennin edistämiseksi, Evira, 23.6.

Osallistuja, Vihreän kasvun ja cleantechin uudet liiketoiminta- ja ansaintamallit -työpaja, TEM, 25.1.

Antti-Jussi Tahvanainen, Annu Kotiranta

Osallistuja, Think Tank Exchange -seminari, Bryssel, 27.11.

Tarmo Valkonen

Rahoitushakemuksen arviointi, National Science Centre, Puola, 15.10.

Tarmo Valkonen, Martti Kulvik

Lausunto, Valinnanvapaus, Sosiaali- ja terveysministeriö ja Valtiovarainministeriö, 15.3.

Lausunto, Valinnanvapaus sotessa, Sosiaali- ja terveysministeriölle, 15.12.

Vesa Vihriälä

Haastattelu, Yle-radio: Mitä maksaa, Yleisradio, 11.1.

Kuuleminen, Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan vaalikauden 2015–2018 puoliväliraportti sekä Sosiaalimenojen kehitysarviot, Valtiontalouden tarkastusviraston selvitys 1/2017, Eduskunnan tarkastusvaliokunta, 2.3.

Kuuleminen, Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021, Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, 9.5.

Kuuleminen, Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021, Eduskunnan talousvaliokunta, 11.5.

Liite 7 Asiantuntijatehtävät, lausunnot, kuulemiset

Haastattelu, Rahaliiton tulevaisuus, YLE Ykkösaamun radiohaastattelu, 2.6.

Kuuleminen, Talous- ja rahaliiton (EMU) syventäminen, Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, 27.6.

Haastattelu, Radion ykkösaamu: yritystuet, Yleisradio, 10.8.

Radio-keskustelu, Yle-radio: Mitä maksaa, Yleisradio, 31.8.

Haastattelu, Radion ykkösaamu: budjettiriihi, Yleisradio, 1.9.

Haastattelu, Fulbright-ohjelma, Yleisradio, 8.9.

Radio-keskustelu, Emun tulevaisuus, Poliittikkaradio extra, Yle, 28.9.

Kuuleminen, Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018, Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, 10.10.

Haastattelu, Emun kehittäminen, YLE / Poliittika-radio, 20.10.

Lausunto, VNS 6/2017 vp Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. osa Jaettu ymmärrys työn murroksesta, Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, 24.10.

Haastattelu, Palkkatarkistukset, MTV3 Huomenta Suomi, 1.11.

Kuuleminen, EMU:n tulevaisuus, Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, 7.11.

Kuuleminen, EMU:n kehittäminen, Eduskunnan talousvaliokunta, 9.11.

Kuuleminen, Pankkiunionin loppuunsaattaminen, Eduskunnan talousvaliokunta, 21.11.

Hanna Virtanen

Kuuleminen, Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin seurantarayhmä, OKM, 12.6.

Ilkka Ylhäinen

Käsikirjoituksen arviointi, Journal of Management & Organization, 19.1.

Käsikirjoituksen arviointi, Journal of Management & Organization, 3.7.

Käsikirjoituksen arviointi, Technology in Society, 5.12.

Liite 8 Tuloslaskelma ja tase

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Varsinainen toiminta		
Tuotot		
Projektituotot	2 494 551.80	3 284 180.40
Muut tuotot	172 345.25	151 794.00
Tuotot yhteensä	2 666 897.05	3 435 974.40
Kulut		
Henkilöstökulut	3 299 625.83	3 305 005.31
Poistot	25 599.90	36 664.47
Muut kulut	1 288 870.37	2 058 275.78
Kulut yhteensä	4 614 096.10	5 399 945.56
Tuotto-/Kulujäämä	-1 947 199.05	-1 963 971.16
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsenrahoitus	1 625 000.00	1 427 000.00
Muut avustukset	166 667.00	225 000.00
Tuotto-/kulujäämä	-155 532.05	-311 971.16
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	144 091.67	84 847.55
Yleisavustukset	241 600.00	235 000.00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	230 159.62	7 876.39

Tase	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	76 799.68	109 993.33
Sijoitukset	4 569 653.55	4 604 553.99
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 646 453.23	4 714 547.32
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset	923 585.35	1 490 859.49
Rahat ja pankkisaamiset	1 026 906.69	267 052.17
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 950 492.04	1 757 911.66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 596 945.27	6 472 458.98
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 884 350.07	4 876 473.68
Tilikauden ylijäämä	230 159.62	7 876.39
Oma pääoma yhteensä	5 114 509.69	4 884 350.07
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 482 435.58	1 588 108.91
Vieras pääoma yhteensä	1 482 435.58	1 588 108.91
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 596 945.27	6 472 458.98

ETLA